

268 Ft,
határon túl: 1 Euro

MAGYAR TEÁTRUM

XII. évfolyam, 4. szám • 2020. április

A Magyar Teátrumi Társaság havilapja

www.magyarateatrum.hu

Friss hírek a magyarateatrum ONLINE oldalán!

Horváth Renáta 8. oldal

Nem maradunk kultúra nélkül

A kulturális szférára épp oly csapást mér a világjárvány, mint az élet többi területére. A kulturális intézmények, szakemberek és művészek azon dolgoznak, hogy ha más formában, de elérhetővé tegyék az embereknek a közkinccseket, a szórakozást és kikapcsolódást.

„A kultúra felelőssége, hogy a szellemi életet táplálja, a kiegyen-

súlyozott létezés szükséges lelki műnációt, viselkedésmintát átadja az embereknek. Iránymutatással, rendszeres információval kell ellátnunk a közösségi vezetőket, hogy munkájukat segítve zökkenőmentessé tegyék számukra a kultúra céljának betöltését. A kultúrának ebben a kielezett helyzetben kulcsszerepe van a szükségyszerű társas együttlét megélésé-

ben, a válságkezelés megoldásában, a pánikhangulattal szemben egy társadalmi összefogás, segítő emberi hangulat kialakításában. Ennek legfőbb letéteményesei a kulturális szakembereink, művészeink, számítunk rájuk!”- mondta Fekete Péter, az EMMI kultúráért felelős államtitkára.

(Összefoglaló: 2-3 oldal)

Szórványjárók

A Zördög, Dufla pofon, Lélek-vándorlás. Három pajzán egyfelvónásos összegyúrva, Móricz Zsigmond tollából. Tizenhat éven felülieknek hirdetik, de Óteleken, ahol szerencsém volt utolérni a szórványjáró ara-

di produkciót, hamar kiderült, hogy a tizenkét évesek érettebben tudnak a pajzanságról rajongani, mint a nagyszüleik. Értő, széles vigyorba révedt a falusi ifjúság.

(Évadmustra 10-15. oldal)

A virtuális ekhós szekéren

Alig egy hét telt el a Szolnoki Színház jövő évről tervezett programjának nyilvánosságra hozatala és az új koronavírusjárvány magyarországi megjelenése között. Balázs Péter igazgató úr prófétának bizonyult, hiszen Herczeg Ferenc: Dérnyé, ifjasszony című műve, amely az ötödik a bemutatók sorában, a vándorszínház nehézségeiről szól. (16. oldal)

Online jelentkeznek a Fővárosi Nagycirkusz

Rendhagyó módon élő online adásokkal jelentkeznek a Fővárosi Nagycirkusz a rendkívüli időkben. Az intézmény Facebook oldalán Cirkusz+ címmel élőknek rendszeresen,

amelyben izgalmas interjúk, cirkuszpedagógiai feladványok, kulisszatitkok, nyerejményjáték, cirkusztörténeti érdekességek és zsonglőroktatás várják a nézőket. (22. oldal)

Szájmaszkokat varrnak a színházakban

Egészségügyi és szociális intézményeknek, a helyieknek varrnak maszkokat ezekben a napokban a színházak varrodái. Képünkön a nyíregyházi Móricz Zsigmond

Színház szabótárában készülnek a védőmaszkok, amelyeket a Nyíregyháza MJV Önkormányzat munkatársainak ajánlottak fel. (18-19. oldal)

Nem maradunk kultúra nélkül

A kulturális szférára épp oly csapást mér a világvárvány, mint az élet többi területére. A kulturális intézmények, szakemberek és művészek azon dolgoznak, hogy ha más formában, de elérhetővé tegyék az embereknek a közkinccseket, a szórakozást és kikapcsolódást.

„A kultúra felelőssége, hogy a szellemi életet táplálja, a kiegyensúlyozott létezés szükséges lelki municiót, viselkedésmintát átadja az embereknek. Iránymutatással, rendszeres információval kell ellátnunk a közösségi vezetőket, hogy munkájukat segítve zökkenőmentessé tegyük számukra a kultúra céljának betöltését. A kultúrának ebben a kiélezett helyzetben kulcsszerepe van a szükségszerű társas együttlét megélésében, a válságkezelés megoldásában, a pánikhangulattal szemben egy társadalmi összefogás, segítő emberi hangulat kialakításában. Ennek legfőbb letéteményesei a kulturális szakembereink, művészeink, számítnunk rájuk!” – mondta Fekete Péter, az EMMI kultúráért felelős államtitkára.

Számos intézmény tette át programjainak egy részét a virtuális térbe, elérhető közgyűjtemény – adatbázisaikkal segítik az online oktatást. Az Országos Széchényi Könyvtár Magyar Elektronikus Könyvtár (MEK) gyűjteményében jelentős számú kötelező olvasmány nem csupán olvasható, hanem hangoskönyv formájában meg is hallgatható. De szabadon elérhető a legnagyobb digitális folyóirat-adatbázis 1157 féle újsággal, a Szabad Európa Rádió archív hanganyagai és teljes műsorfolyama, valamint a Digitális Képtárban fotói, infografikái, prezentációi.

A Magyar Nemzeti Múzeum meglévő digitális adatbázisait tölti rendszeresen új tartalmakkal, mint a MuseuMap, a Magyar Nemzeti Múzeum kincsei és a Régészeti Adatbázis.

A Fővárosi Nagycirkusz rendszeres, online közvetítéseket tart előadásaikból a Facebook oldalukon és YouTube csatornájukon. Acrobat Home Office Challenge elnevezésű kis videó-kampányukkal mozgásra és ügyességre ösztönzik a kihívá-

sokat keresőket, melyet egyre több nemzetközi művész is elindított saját országában.

A Magyar Állami Operaház is indított aktív kezdeményezést: Nemzeti Dalaink című programjukban énekművészek vesznek fel videóra egy könnyen megtanulható népdalt, melyet diákok „visszaénekelhetnek” nyereségükért a közösségi felületeken. Spotifly-oldalukon pedig bárki élvezheti a Magyar Állami Operaház Zenekarának előadásait.

„A kultúra szakemberei, a művészek, helyi példaképek fontos, hogy összefogjanak, egymást segítik, ötleteljenek és megosszák egymással tapasztalataikat azért, hogy a mindennapi életet könnyebbé, viselhetőbbé tegyék. Az emberek lelki erejének, egészséges mentalitásuknak és erkölcsi tartásuknak megőrzése van a kezükben. Nem szabad félvállról venni és csupán az egészségügytől és a rendvédelemtől várni mindenre a megoldást.” – hangsúlyozta a kultúráért felelős államtitkár.

Debrecenben és Egerben is készülnek a szájmaszkok

A debreceni Csokonai Nemzeti Színház munkatársai szájmaszkot varrnak a színház varrodájában 2020. március 24-én. A debreceni Modem Modern és Kortárs Művészeti Központ és a Deutsches Kulturforum Debrecen egyesület egy civil maszkkészítési akcióhoz kapcsolódva megszervezte, hogy a színház és a debreceni Vojtina Báb-

újr felhasználható maszkot, amelyeket egészségügyi intézményekhez szállítanak ki.

Szájmaszkok készülnek az egri Gárdonyi Géza Színház varrodájában is 2020. március 26-án. Összesen több ezer szájmaszk elkészítését tervezik, amiket a város fertőtlenítő pontjain ingyenesen vehetnek át az egriek.

MTI/Czeglédi Zsolt
MTI/Komka Péter

Üdvözik a gazdaságvédelmi lépéseket

A Vidéki Színházigazgatók Egyesülete üdvözli a miniszterelnök által hétfőn bejelentett újabb gazdaságvédelmi lépéseket, a munkahelyek megőrzése érdekében tett kiemelt intézkedéseket, a szolgáltatóipar és különösen az előadóművészetből élők terheinek könnyítését - közölte a szervezet az MTI-vel.

Mint írják, így sok művész, a művészetet szolgáló kisvállalkozó, azok családjai kapnak lehetőséget arra, hogy az adó- és hiteltartozások befizetését a válság elmúltával rendezhessék.

"Ebben az egyébként is súlyosan fenyegető, mentálisan is nehezen kezelhető helyzetben ez óriási segítség a vállalkozások, családfenn-

tartók számára" - írják a közleményben, hozzátéve, hogy nagy segítség a kisgyermekes munkavállaló édesanyák számára is a gyed meghosszabbítása.

A Vidéki Színházigazgatók Egyesülete közleményében megköszöni a kormány felelősségteljes, a családokat, vállalkozásokat védő döntéseit.

Szerzőink, munkatársaink:

Tarics Péter

Csicsely Zoltán

Fekete Péter

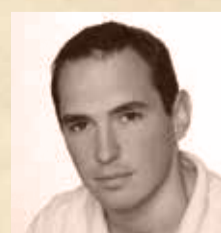
Kovács Attila

Józsa Mihály

Nyári Attila

Ferencz András

Balogh Tibor

A kulturális ágazat dolgozói is kiveszik részüket a feladatellátásból

Az Emberi Erőforrások Minisztériumának kultúráért felelős államtitkársága március végén soron kívüli adatszolgáltatást kért közel 300 intézmény vezetőjétől, azért, hogy megfelelő információval és pontos számokkal láthassa el az operatív törzset, az önkormányzatokat, a kormányzatot.

„Az államtitkárság összegyűjti az adatokat, rendszerezi azokat és szükség szerint informálja az operatív törzset és önkormányzatokat a rendelkezésre álló szabad kapacitásokról, legyen az gépjárműpark, emberi erőforrás vagy egyéb eszköztár. Fontos tisztán látni egy ilyen helyzetben azért, hogy amennyire csak lehetséges tehermentesítsük a rendvédelmet

és az egészségügyet.”- mondta Fekete Péter, az EMMI kultúráért felelős államtitkára.

Számtalan felajánlás érkezik naponta a szaktárcához művészekről, alkotó közösségektől intézményvezetőktől. Ezek között vannak kreatív kezdeményezések, mint a Jókai Színház vagy az Operettszínház szabad varrodai kapacitásának felhasználása maszkok készítésére és vannak válságelhárító hozzájárulások, mint a Csiky Gergely Színház szabadabbá váló gépjárműparkjának bevetése az időskorúak ellátására. A Maradj otthon! kampányban országosan már több mint 500 művész vett részt a zenészekről a színészeket át egészen az artistáig és könnyűzenészekig.

„Mind az intézményvezetők, mind a kulturális szféra dolgozói nagyon felelősségteljesen kezelik ezt a szokatlan helyzetet, amiért ezúton is köszönetemet fejezem ki nekik. Kulcsfontosságú a szerepük abban, hogy egy egészségügyi veszélyhelyzetben az emberek meg tudják tartani a kiegyensúlyozott lelki életüket.” – mondta a kultúráért felelős államtitkár.

A bekért adatok segítenek felmérni a világvármány miatt szabaddá vált erőforrásokat, amiket indokolt esetben az élet egyéb területén hasznosítani lehet. Ahogy az egészségügyben és a szociális szférában dolgozók, úgy a kulturális ágazat szereplői is kiveszik részüket a feladatellátásból.

Folyamatosan elemzik a helyzetet

A járványügyi veszélyeztetetéseit folyamatosan monitorozza a Magyar Teátrumi Társaság, amely első körben tagszínházait kérdezte, hogyan érinti az intézményeket a koronavírus miatt kialakult helyzet.

Első körben a megadott határidőig 45 tagintézmény válaszolt a kérdésekre, ezek alapján elmondható: összesen 3978 előadásuk marad el az évad végén (3116 székhelyi és 862 tájolt); az érintett nézők száma nagyságrendileg 905 000 fő; ezáltal a kiesett jegybevétel a 45 intézmény esetében összesen 2 642 630 000 forint.

Abban az esetben, ha a színházak csak szeptemberben nyithatnak ki újra, további 924 240 000 forintnyi

számszerűsíthető, és egyéb, jelen pillanatban még nem számszerűsíthető veszteségeket szenvednének el az intézmények.

2020 szeptember 1-ig összesen tehát legalább 3 566 870 000 forint bevételkieséssel számol a 45 válaszadó intézmény.

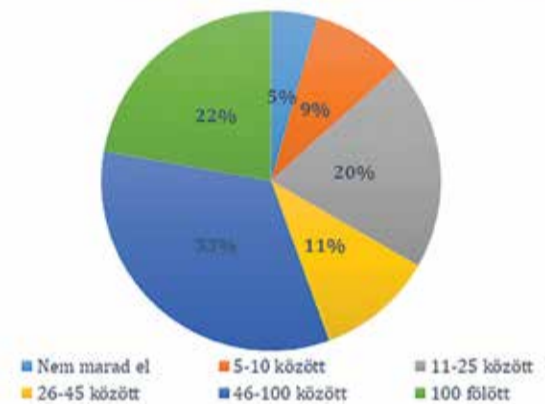
A legégetőbb problémák a bevételkiesés mellett: a szabadúszó kollégák helyzete, a tervezhetőség hiánya, a pályázatok elszámolhatósága, a közönség megtartása, a társulatok szétesése, munkajogi kérdések. A színházak csaknem fele megemlítette, hogy a fejletlen informatikai rendszerük jelen helyzetben nagy hátrányt jelent, gátja a megfelelő online megmutatkozásnak.

Ami segítséget jelentene: a pályázatok rugalmas elszámolhatósága, vissza nem térítendő kárenyhítő támogatási rendszer, kompenzáció az elmaradt előadások után, a vállalkozó kollégákat segítő alap, egységes szakmai /minisztériumi állásfoglalások, tervezhető költségvetés a következő két évadra.

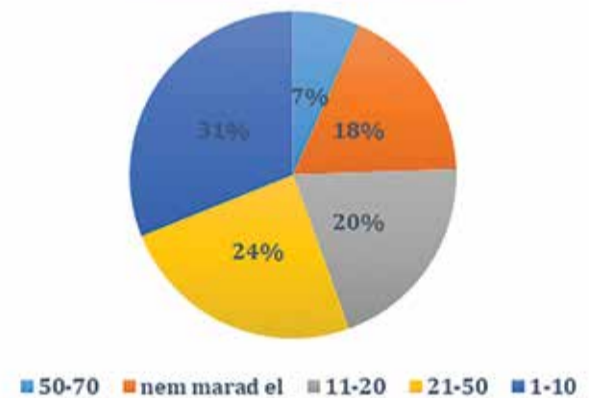
A társulatok több mint 90 %-a fokozta közösségi médiás aktivitásait vagy új, eddig nem megszokott online csatornákon szólítja meg közönségét.

A megkérdezett színházak 65 %-a már elindított valamilyen segítségnyújtási akciót, a helyi vagy tágabb közösséget építő kezdeményezést, többen pedig most dolgozzák ki ezeket a lehetőségeket.

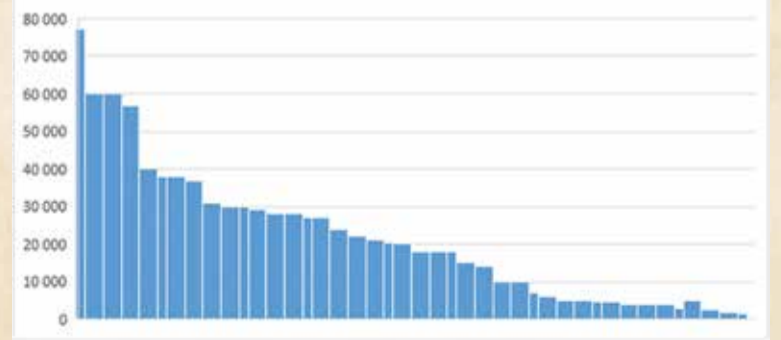
Elmaradó előadások az színházak székhelyein

Elmaradó tájolt előadások: 862

Az érintett nézők száma: 905.000 fő

A válaszadó tagok több mint 90 %-a fokozta közösségi médiás aktivitásait vagy új, eddig nem megszokott online csatornákon szólítja meg közönségét. A honlapok rendszeres frissítése, tájékoztató hírlevelek küldése mellett néhány jellemző példa:

- ✓ korábbi előadások online stream formában vetítve vagy a YouTube-ra feltöltve;
- ✓ felolvasások, versek, dalok rendszeresen videóanyag formájában;
- ✓ videó tréning, oktatóvideó, online óra;
- ✓ a digitális oktatást segítő anyagok készítése, közzététele;
- ✓ színész interjúk, beszélgetések;
- ✓ a színészek videós bejelentkezései otthonukból, üzenetek.

A megkérdezett színházak 65 %-a már elindított valamilyen segítségnyújtási akciót, a helyi vagy tágabb közösséget építő kezdeményezést, további 5 % pedig éppen most dolgozza ki ezeket a lehetőségeket. Néhány jellemző példa:

- ✓ a színház infrastruktúrájának (gépkocsik, műszaki kollégák, épület) felajánlása a helyi önkormányzatnak;
- ✓ maszkok gyártása a színházi varrodákban egészségügyi dolgozók részére;
- ✓ pénzbeli adomány az egészségügyi intézményeknek;
- ✓ segítségadás az idősellátásban, időseknek: bevásárlás, gyógyszerek kiváltása, kutyasétáltatás;
- ✓ ingyenes jegyek felajánlása a helyi egészségügyi dolgozóknak a következő évad előadásaira;
- ✓ ingyenes online tréningek (tánc, beszéd, színészmesterség);
- ✓ a színészek videóüzenetekben hívják fel a figyelmet a járványügyi intézkedések betartására, kérik a lakosságot az otthon maradásra;
- ✓ a nehéz helyzetbe került, fix bevétellel nem rendelkező előadóművészek, zenészek, technikai személyzet, színházi dolgozók személyes és intézményes segítése;
- ✓ csatlakozás a MOTTO mozgalomhoz, tartalmak megosztása és előállítása a digitális oktatáshoz;

Szerzőink, munkatársaink:

Tompagábor Kornél

Kiss József

Varga Róbert

Mészáros István

Szabó Anikó (Szaan)

Rákász Judit

Pálfalvi-Pottyondy Nóra

A kultúra kulcsfontosságú az emberek lelki erejének és erkölcsi tartásának megőrzésében

Soha nem látott összefogás, pozitív aktivitás

Meggyőződésem, hogy az egészségügy és a rendvédelem után a kulturális ágazat szereplői tudnak és tesznek is a legtöbbet a társadalmi összefogásért, valamint a veszélyhelyzet kihirdetésének okot adó világjárvány minden ágazatot érintő, káros hatásainak legyőzéséért folytatott harcban. – nyilatkozta Fekete Péter kultúráért felelős államtitkár.

– A lakosság mentálhigiénés állapota, valamint lelki egyensúlyának megtartása alapfeladat. E feladatot sosem látott sikerrel és összefogással látják el művészeink és kulturális intézményeink dolgozói. Köszönet érte! – emelte ki Fekete Péter.

Magyarország Kormánya 2020. március 11. napján 15 órától az egész országra kiterjedő veszélyhelyzetet hirdetett ki az állampolgárok életének és egészségének megóvása, a koronavírus következményeinek elhárítása érdekében.

Büszkén mondhatjuk el, hogy Magyarország Kormánya - átérezve a válságos helyzet súlyát - számos olyan, azonnali intézkedést hozott és hoz, amelyek példa értékűen reagálnak az országot és a világot ért rendkívüli kihívásra. A döntések minden ágazat számára tartalmaznak általános és speciális jellegű intézkedéseket - ezek segítik a kulturális szektor szereplőit is mind gazdasági, mind szociális jellegű, speciális könnyítések bevezetése útján.

Az ágazat érdekében mind összkormányzati, mind ágazatirányítási szinten figyelemre méltó intézkedések keretében:

– időszakos felmentést biztosítottunk adófizetés alól a kisvállalkozók számára, amely hatékony és azonnal érezhető könnyebbséget jelent majd a művészvilág számára is;

– fenntartjuk és biztosítjuk a kulturális intézmények és szervezetek működőképességét;

– átértékeljük és újratervezzük a kulturális szolgáltatásokat; jogi és pénzügyi eszközökkel minimalizáljuk a károkat;

– az intézmények vezetőit és az alkotóközösségeket anyagi és személyi kapacitásai átcsoportosítására és tevékenységük kreatív újratervezésére ösztönözzük;

– az EMMI Kultúráért Felelős Államtitkársága a veszélyhelyzet kezdetétől fogva, azonnal reagálva a kihívásokra, határozott koncepció mellett keres és ad válaszokat a szektor legégetőbb kérdéseire. Ennek keretében rendszeres, szakági lebontásban tartott videokonferenciákkal, és folyamatos online illetve telefonos készenléttel állunk a kulturális ágazat szereplőinek rendelkezésére;

– partnerséget kínálunk ahhoz, hogy a hazai művészek és kulturális

szakemberek áldozatos munkájának és nem mindennapi kreativitásának köszönhetően ma minden magyar ember számára biztosított minőségi kulturális tartalmak elérésének lehetősége;

– előmozdítjuk azokat az önszerveződő tevékenységeket, amelyeken keresztül alkotóközösségeink kreatív, lelkes ötleteikkel példát mutatnak azáltal, hogy a segítő összefogást és embertársaink támogatását tűzik ki célként – akár kilépve a kulturális szektor keretei közül is. (Maradj otthon kampány, idősek megsegítése, szájmáskok gyártása etc.)

Hisszük, hogy a kultúra kulcsfontosságú az emberek lelki erejének és erkölcsi tartásának megőrzésében és ennek megfelelő súllyal kezeljük az ágazat kihívásait.

A kulturális ágazat dolgozói is kiveszik részüket a feladatellátásból

Mind az intézményvezetők, mind a kulturális szféra dolgozói, egyéni művészek és alkotó közösségek rendkívül felelősségteljesen kezelik ezt a szokatlan helyzetet. Kulcsfontosságú a szerepük abban, hogy egy egészségügyi veszélyhelyzetben az emberek meg tudják tartani a kiegyensúlyozott lelki életüket, mentálhigiénés egyensúlyukat. A Kultúráért Felelős Államtitkárság összefogja, irányítja, élére áll a számtalan remek egyéni kezdeményezésnek. Folyamatos, rendszeres online munkaértekezleten értékeli az aktuális helyzetet Fekete Péter államtitkár az ország 300 kiemelt kulturális intézményének vezetőjével. Rend van ezen a területen, a kulturálismiség és az ágazat valamennyi dolgozója egyrészt rendkívüli kreativitásról és összefogásról tett tanúbizonyságot, másrészt nagy fegyelemmel követi az Államtitkárság irányításait, azért, hogy megfelelő információval és pontos számokkal láthassa el az Operatív Törzset, az önkormányzatokat, valamint a kormányzatot. Az államtitkárság összegyűjti az adatokat, rendszerezi azokat és szükség szerint informálja az Operatív Törzset és önkormányzatokat a rendelkezésre álló szabad kapacitásokról, legyen az gépjárműpark, emberi erőforrás vagy egyéb eszköztár. Fontos tisztán látni egy ilyen helyzetben azért, hogy amennyire csak lehetséges terheltséget csökkentjük a rendvédelmet és az egészségügyet.

A rendszeres, online konzultációkkal segítjük a háttérintézményeket a felmerülő kérdések megválaszolásában és a jó példák megosztásában annak érdekében, hogy megfelelően elláthassák feladataikat és segítsék az embereket.

Az ágazat nagyon gyorsan reagált a veszélyhelyzet teremtette változásokra, soha nem látott az összefogás, a pozitív aktivitás. Számtalan színész, zenész, artista, énekes indított online tartalmat segítve a tanítást. Intézményeink jelentős része elérhetővé tette adatbázisainak egy részét és folyamatosak azok a csatornák, melyeket újonnan nyitnak azért, hogy ismeretanyaggal és kultúrával láthassák el az otthonukba kényszerülőket.

Jó példák a kultúra területéről – Előadó-művészet –

Pesti Magyar Színház: színészei videókat vesznek föl, amellyel segítik az otthoni oktatást. Felolvasásokat tartanak a Bodor Tibor Alapítványnak, akik látássérülteknek állítanak elő tartalmat.

Veszprémi Petőfi Színház – lakótelepi „Maradj otthon” koncertekkel segít.

József Attila Színház: hasonló videó tartalmakat készítenek a József Attila Színház dolgozói is. Terveznek egy Instagram/Facebook kampányt: Így táncolunk mi címmel. Minden színészük megidéző egy

gondolatok a színház művészeitől, amelyeket korábban nem láthattak a nézők.

Fővárosi Nagycirkusz: rendszeres, online közvetítéseket tart előadásai közül a Facebook oldalukon és YouTube csatornájukon. Acrobat Home Office Challenge elnevezésű kis videó-kampányukkal mozgásra és ügyességre ösztönzik a kihívásokat keresőket, melyet egyre több nemzetközi művész is elindított saját országában. Elindult a „tanulj cirkuszt” program.

Kulturális Dolgozók Válságsegítő Csoportja az előadó-művészet és közművelődés felszabadult kapacitáit tömöríti. A csoport tagjai olyan – nem szakmai hozzáértést igénylő – feladatokat látnak el, amelyek veszteséges időben a társadalom javát szolgálja, ugyanakkor a hatályba lépő rendeletek értelmében változó élet megszervezésében és lebonyolításában nyújtanak segítséget.

Maradj otthon – kampány – Több mint 1000 művész és alkotó kapcsolódott be az akcióba –

A38 Hajó: az online tartalmakra fókuszál, és stúdióként folytatja

tartalmas szórakoztatására alkalmas produkciók médiatartalomként való közzétételén keresztül az előadóművészek támogatása.

A Nemzeti Táncszínház, a Magyar Táncművészek Szövetségével és az NKA Tánc Kollégiummal együttműködve online táncórákat szervez a társulatoknak is és a nagyközönségnek is. A Magyar Nemzeti Táncgyűttes kezdeményezéséhez, a maradj otthon legényeshez, az egész ország kapcsolódott.

Operaelőadások és kiállítások online – Zene –

Magyar Állami Operaház: Nemzeti Dalaink című programjukban énekművészek vesznek fel videóra egy könnyen megtanulható népdalt, amelyet diákok „visszaénekelhetnek” nyereményekért a közösségi felületeken. Spotify-oldalukon pedig bárki élvezheti a Magyar Állami Operaház Zenekarának előadásait.

Budapesti Operettszínház: a Virágot Algernonnak című előadás megmaradt kosztüm-anyagjaiból varrnak maszkokat a Budapesti Operettszínház jelmezkesztő műhelyeiben.

MŰPA: mindenki számára elérhetővé tették online tartalmaikat. Elindult a Műpa Home közvetítés-sorozatuk digitális médiatára, 80 HD-minőségű koncertfelvétel és több mint 40 irodalmi est felvétele tekinthető meg online.

– Múzeumok –

Magyar Nemzeti Múzeum: otthon a szobából is bejárható a múzeum állandó kiállításai. A múzeum honlapján található virtuális kiállítás és tárgyleírások mellett azonban több helyen online kiállítások illetve gyűjtemények darabjait (museumap, monguz, mnm régészet) találhatjuk meg. A Magyar Nemzeti Múzeum YouTube csatornáján elindította 2020. március 23-án azt a mini videósorozatot, amely minden este újabb résszel jelentkezik az elkövetkezendő hónapokban. Az „MNM MOZI” célja, hogy az otthon kényelméből (manapság biztonságából) élvezhessük a múzeum legféltettebb kincseit, gyűjteményi ritkaságait. A most elérhetővé vált régebbi kisfilmek mellett immár naponta készülnek újak is, a home-officeban dolgozó munkatársak munkája nyomán. Két hét alatt 33 online oktatást segítő alkalmazás készült, elsőtől a 12. osztályig. Nyelvizsgára készülő magyarul tanuló külföldi diákok körében is nagyon

előadást a maga valós vagy egy kitárolt koreográfiával.

Középtávon terveznek az előadások kapcsán rövid kulisszaanyagokat publikálni, illetve készülő évdokönyvből idézeteket, interjúrészleteket megosztani a közönséggel.

Csiky Gergely Színház és a Móricz Zsigmond Színház: szabad kapacitásukat (munkaerő, autók) ajánlották fel a térség idősebb lakosainak segítségére. A színház sofőrjei és önkéntesek járnak a színház autójával bevásárolni az időseknek.

Turay Ida Színház: abban vállal társadalmi szerepet, hogy online felületein folyamatosan színes tartalmat szolgáltat, mely az otthon maradásra buzdít és segít eltölteni hasznosan, élvezetesen az időt. Elérhetőek előadórészletek, színházi kulisszák,

tevékenységét az A38 Hajó a következő időszakban. Bár a nyilvánosság számára nem tart nyitva, a közönség online szórakoztatásáról továbbra is gondoskodik.

A Petőfi Irodalmi Múzeum a Petőfi Irodalmi Ügynökségen keresztül 50 millió forintot csoportosított át egy olyan programra, amelyre produkciókkal pályázhatnak a művészek. Ezt a Kultúráért Felelős Államtitkárság további 50 millió forinttal egészítette ki. A nyertes pályázók egy része az A38 Hajón fölveheti a produkcióját, de nyitott a lehetőség otthon, vagy más helyszínen fölvevett produkciók megvásárlására is. A pályázat kiírása a napokban megtörténik, a részletek egyeztetése még folyik. A cél a távoktatásban hasznosítható, illetve az otthon ülő magyarok

Szerzőink, munkatársaink:

A lap tervező grafikusai:

Tölgyesi Tibor

Niedzielsky Katalin

Dóra-Horváth Krisztina

Schütz Péter

Lengyel Tibor

Logodepo
KREATÍV MŰHELY
facebook.com/Logodepo

Olvasópróba helyett hangoskönyv

A színházi munka leállta után karitatív szerepet vállalnak a debreceni Csokonai Színház művészei. Kubik Anna és Varga Klári hangoskönyvek elkészültében segítők. „Ahogy a járványügyi helyzet miatt bezárta ajtóit a Csokonai Színház, az első naptól kezdve folyamatos munkában vagyok” – mondta el Kubik Anna, akit a kérdéssel kerestünk meg, hogyan telnek a napjai ebben a kényes helyzetben.

„Rögtön eszembe jutott kedves régi színész kollégám, Bodor Tibor, aki önkéntes felolvasást szervezett, látássérültek számára készülő hangoskönyvekhez. A hangfelvételeket ki-ki az otthoni számítógépén vagy telefonja segítségével készítheti el, s egy próbafelolvasás után bárki csatlakozhat a kezdeményezéshez, ha felkeresi honlapot” – újságolta el. Fehér Béla Lecsó című regényét olvasta fel otthonában, amiből a vágási munkák után, pár hónapon belül készül el a hangoskönyv.

A művésznő emellett csatlakozott a Minden napra egy mese című videósorozathoz, amit Selmeczi Bea dramaturg indított el, ebben a sorozatban egy Benedek Elek mesét olvas fel. A közelgő költészet napjára is készült, Kiss Benedek egy versének tolmácsolásával. Emellett fontosnak tartotta azt is, hogy részt vállaljon lakóhelye „Maradj otthon!” kampányában.

Máthé András fotóján a két színésznő látható Dürrenmatt Az öreg hölgy látogatása című drámájának olvasópróbáján.

Varga Klárinak Kubik Anna hívta fel a figyelmét a Legyél te is felolvasó! projektre. „Közel áll a szívemhez minden olyan munka és vállalat, ami a hátrányos helyzetben élő embertársaink esélyegyenlőségét szolgálja, boldog vagyok, hogy az élet összehozott ezzel a lehetőséggel” – mondta el Varga Klári, akiről talán kevesen tudják, hogy jelynyelvet is tanult és alapfokú jelynyelvi tolmács vizsgával is rendelkezik. Az ő tolmácsolásában Oscar Wilde A boldog herceg című műve lesz elérhető hangoskönyv formájában.

A járványügyi intézkedések miatt Az öreg hölgy látogatása című Dürrenmatt-darab próbái szakad-

tak félbe a két színművész számára a Csokonaiiban. „Érzékeny korszakában szakadt félbe a munka, de biztos vagyok benne, hogy a darabnak használni fog az idő, így is érik bennünk, hiszen mi, színészek nemcsak a színházban dolgozunk, hanem éjjel-nappal megy át a testünkön, a lelkünkön a darab, amivel dolgozunk” – mondta el Kubik Anna. „Most más feladataink vannak: a lelki segítségnyújtás, a lelki táplálás nyújtása ugyanolyan fontos ezekben az időkben, mint a fizikai munka felajánlása, hiszen nem csak kenyérről él az ember. És mi, művészek éppen ehhez értünk” – tette hozzá.

MOSOLYT a MASZKra

RAJZOLJ MOSOLYT akció indul! Mint a világ legtöbb legegyszerűbb dolga ez is a gyerekektől indult. Ecsettel, krétával, filctollal rajzoltak mosolyt művészek gyermekei az anyukájuk, édesapjuk maszkjára.

Ezen ötlet alapján kérte fel a kulturális államtitkár a színházak jelmeztervezőit, tervezzenek, rajzoljanak mosolyt. Csudaszép tervek érkeztek. Békéscsabán, Szolnokon már több tucat maszkmosoly készült.

Tervezzünk, rajzoljunk mosoly-maszkokat!

Szemünkben most érthető szomorúság és alig leplezett félelem csillog, nehéz időket élünk! De ha odafigyelünk arra, és felfedezzük azt, hogy lelkünkben, mélyen, mindig ott szunnyad a bizakodás, a remény mosolya, a holnap jobb lesz-, a nem-

sokára jobb lesz-, a bizonyára jobb lesz-, a mindenképpen jobb lesz-érzés mosolya, ezekben az embert próbáló időkben is könnyebbnek, derűsebbnek érezzük magunkat.

Ne restelljük – főleg pedig ne szégyelljük – előkeresni, sőt, elővenni ezeket a bennünk rejlő érzéseket, és ne ártalljunk kirajzolni maszkunkra azt – jelezve, bátorságot adva vele a velünk szemközt jövőeknek –, ami a szívünkben ott van mélyen.

Rajzoljunk, mert idegenek vagyunk egymásnak zöld vagy sápadt maszkjainkban, mert megijedünk egymástól és a helyzettől; pedig semmi ijedezni valónk nincs, ha tudjuk, mit és miért – akarunk, ha fegyelmeztünk vagyunk, ha odafigyelünk egymásra! A mosoly az összetartozás jele! Mert nem akarunk idegenekké

válni a saját országunkban, városunkban, otthonunkban; mert nem akarjuk, hogy az érzelmeink befalazódjanak a maszkjaink mögé – nem hagyhatjuk soha letörölni arcunkról a mosolyt!

Ezért arra kérjük a színházi tervezőket, kellékeseket, varrókat és varrodákat, rajzoljanak, tervezzenek, kivitelezzenek nekünk – rajzoljunk, tervezzünk, kivitelezzünk egymásnak – olyan maszkokat, amelyek nem elválasztanak, nem elidegenítenek, hanem összekötnek bennünket!

Ezért kérjük a családokat, gyerekeket, anyukákat-apukákat, nagymamákat-nagyapákat, dédiket és ómamákat, ragadjanak színes filctollakat, és rajzoljanak mosolygó vagy mosolyt keltő ábrákat a maszkokra!

#karanténbakancslista
#különisegyütt #csip #csokonaiszínház

BAKANCSLISTA
2020

- ~~TAVASZI UTAZÁS PÁRIZSBÁ~~
- ~~HÜSVETI ÜNNEPLÉS MAMÁÉKKAL~~
- ELOLVASNI A JZOLITS A NEVEDENT!
- ~~BALATONI NYÁRNYITÓ BULLI BARÁTOKKAL~~
- ÜZRAVÉZNI A GREASE-TV!
- MEGTANULNI TAVASZI TEKERCSÖT CSINÁLNI
- ~~MEGA SZÜLINAPI TRAJTBALL PARTY~~
- SZIGET?

CSOKONAI
IFJÚSÁGI
PROGRAM

:):

csokonai
SZÍNHÁZ

CSIPked magad!

Az első program a #karanténbakancslista, amelyben egybekeltemmel arra a kérdésre várják a rajzolt, fotózott vagy épp filmezett élménybeszámolókat, hogy „Mi a legjobb dolog, amit a karantén hozott?”

Tétlenkedés helyett közös alkotómunkára hív mindenkit a CSIP. A Csokonai Ifjúsági Program csapata a karantén idején is tevékeny, s arra biztatja a diákokat és a felnőtteket egyaránt, hogy legyenek részesei annak az alkotótérnek, amely rendszeresen kínál majd otthon megvalósítható, kreatív, izgalmas feladatokat.

Felhívásuk, s egyben első programjuk a Csokonai Színház és a CSIP Facebook oldalán olvasható – <https://www.facebook.com/CsokonaiCSIP/> –, de létrehoztak egy csoportot is, ahová bárki jelentkezhet tagnak, s ahol majd megosztják az elkészült alkotásokat is: <https://www.facebook.com/groups/218025466085026/>.

A CSIP tagjai számos fórumon tartják a kapcsolatot a diákokkal: a színházi nevelési program részeként iskolákban játszanak, a Fészek programban közösen gondolkodnak a színházról, színházi előadások kapcsán felmerülő kérdésekről fiatalokkal, előadásokhoz kapcsolódó elő-és/vagy utófoglalkozásokat tartanak. A kényszerű pihenő idején sem szeretnék nélkülözni lelkes tagjait, nézőiket, ezért gondolják, hogy a rendkívüli helyzet nemcsak korlátozásokkal jár együtt, hanem új lehetőségekkel és kihívásokkal is. Azt szeretnék, ha minél többen csatlakoznának friss kezdeményezésükhöz, hogy az alkotás örömeivel oldják a bezártság okozta esetleges feszültségeket.

A Csokonai Színházban maszkokat varrnak

A Csokonai Színház is csatlakozott a „Varrjunk maszkot” kezdeményezéshez. Sokan bekapcsolódtak már házilag is, külön-külön, kisebb mennyiségben készítve maszkokat Debrecenben és a környéken. A színház női és férfi szabótárában március 22-én délelőtt kezdték el a munkát, s napi 500 maszkot tudnak elkészíteni. A munkafolyamat valamennyi része a színházban zajlik a textília mosásától a varráson át a vasalásig. Gemza Péter, a Csokonai Színház igazgatója azt mondta: „A teátrum

örömmel társult a kezdeményezéshez, hisz most mindenkinek kötelessége, hogy amilyen módon csak tud, segítsen azoknak, akik az első vonalban vannak.”

A hatékonyság növelése érdekében a MODEM állt a kezdeményezés mögé, koordinálva a munkálatokat az anyagbeszerzéstől a támogatások keresésén át a kiszállításhig.

Részletek itt: <http://www.modemart.hu/varrjunk-maszkot-osszefogassal/>

Fotók: Kiss Annamarie/ HAON

Történelmi eseményjáték Százhalombattáról

Százhalombattát, a magyar olajfinomítás legnagyobb telephelyének otthont adó települést éppen ötven éve, 1970 április 1-jén avatták várossá. Fazekas István Jókai-díjas drámaíró Nagy idők városa címmel írt nagyszabású eseményjátékot a jubileumra. A színdarab ősbemutatója ma lett volna, ám a koronavírus terjedése miatt későbbre halasztották.

Százhalombatta elsősorban iparvárosként él a köztudatban, noha történelme legalább háromezer éves múltra tekint vissza. A hallstatti kultúrához tartozó halomsírok kincsei az egész világ előtt ismertek, ám a város római kori leletekben is igen

gazdag. A limest őrző Matrica elnevezésű katonai tábor helyszíne ma is megtekinthető. Az talán már kevesen tudják, hogy az egykori katonai tábor tövében két ősrégi hadiút és egy természetes gázló találkozik egymással. Itt keltek át valamikor Attila hunjai, a honfoglaló magyarok, majd a második világháborúban a Vörös Hadsereg katonái is. Az államalapítás után a Százhalom nevű település évszázadokig királyi birtok volt, ahol István király elsősorban katonáskodó várjobbágyokat telepített le. A 17. század közepén a falu szinte elnéptelenedett, a török kiűzése után szerbek és felvidékről érkező magyarok népesítették be újra.

Fazekas színdarabja a város történetét konkrét eseményekhez köthető példázatokon keresztül mutatja be – a vaskortól kezdve a rendszerváltozást követő évekig. Az első felvonásban tanúi lehetünk a halom sírok létrejöttének, bepillantást nyerhetünk abba is, hogy miként hozható összefüggésbe a helytörténettel Marcus Aurelius, Attila és Árpád vezér, Károly Róbert, Hunyadi Mátyás, Szulejmán szultán és Mária Terézia. A második felvonás elsősorban a város-átvétel pillanatait tárja elénk. Fazekas meglátása az, hogy a Százhalom földjén élők mindig is a közösséggel való küzdelem kiválasztottjai voltak,

a két veszélyes nagyüzem léte pedig – elsősorban emberséges vezetőinek köszönhetően – a szolidaritásnak azt a rendkívül kivételes formáját hozta létre, melyben a szeretet és a másokért való önfeláldozás a legfőbb érték. Megrendítő módon illusztrálja ezt például Hága László tragikus sorsa is, aki 1968. szeptember 16-án az olajfinomítóban történt robbanásakor nem csupán az ott dolgozókat menekítette, hanem – a még ma is élő szemtanúk elmondása szerint – életet adta a társaiért.

A színdarab rendezője Bozsogi János, a főbb szerepeket Koncz Gábor, Szakács Tibor, Jánosi Dávid, Gregor Bernadett, Brunner Márta, Ince Máté, Darányi Ádám, Fehérvári Péter és Gyürki István kapták. A színdarab zenéjét ifj. Csoóri Sándor szerezte, a díszlet és a jelmez Húros Annamária munkája. Néhány jelenetben feltűnik a Forrás Táncegyüttes, a Batta Balett Stúdió, az Iringó Táncstúdió és a Thália Tanoda. A tánc és mozgás koreográfusai

Szelőczy Dóra, Fundák Kristóf, Fundák Kasza Lili, Südi Iringó és Házi Tamás.

A monstre eseményjáték az ősz folyamán többször is látható lesz majd a százhalombattai Barátság Kulturális Központban.

#TársulatiVersmondásKihívás #SzínháziSzolidaritás

A Jászai Mari Színház Társulati versmondás kihívást! indított. Céljuk, hogy felhívják a figyelmet a koronavírus járvány miatt kihirdetett veszélyhelyzet következtében munkájukat és jövedelmüket veszített színházi dolgozókra, továbbá, hogy olyan szervezetek, intézmények, színházak adománygyűjtő tevékenységét népszerűsítsék, melyek kifejezetten az érintett színházi dolgozók megsegítését tűzték ki célul.

Kihívásukban valamennyi hazai és határon túli színházi társulat, valamint alkotóközösség részt vehet.

Mint a színház társulata leírta, a feladat egyszerű:

– Mondjátok el egy magyar költő versét, lehetőleg minél többen, felosztva a verset egymás között, ha lehet, úgy, hogy abban az egész társulat részt vesz! Vágjatok össze ebből egy videót! Ebben tényszerűen fel a kihívás hashtagjeit

(#TársulatiVersmondásKihívás, #SzínháziSzolidaritás), hogy melyik színház vagytok, kik szerepelnek a videóban, kinek a versét mondjátok el és hogy mi a vers címe. A videó végén ne felejtsetek el kiírni annak az adománygyűjtő szervezetnek a nevét, elérhetőségét és számlaszámát, akit érdemesnek tartotok arra, hogy ezzel a kihívással felhívjátok rá a figyelmet. Fontos, hogy a szervezet a járvány miatti intézkedések követ-

kezében hátrányos helyzetbe került színházi kollégák számára gyűjtsön adományokat!

– Osszátok meg a videót saját közösségi média felületeiteken úgy, hogy az minél több szakmabelit és minél több nézőt elérjen. A cél az, hogy mindenki tudomást szerezzen a számotokra fontos adománygyűjtőről és a kihívásról is. Ha lényegesnek tartotok bármilyen információt megosztani az adománygyűjtőről, annak küldetéséről, tegyétek meg! A Társulati versmondás kihívás céljait, ami a poszt elején olvasható, mindenképp osszátok tovább!

– Hívjatok ki egy színházat és kérjétek meg rá, hogy csinálja ugyan-

ezt, azaz folytassa sort...!

A Jászaisok Radnóti Miklós Nem tudhatom című versével indították útjára a kihívást és a Színházi Szolidaritási Alap Alapítvány adománygyűjtő tevékenységére szeretnék felhívni a figyelmet.

Színházi Szolidaritási Alap Alapítvány Alapítók:
Kálomista Gábor, Schell Judit
Kuratórium elnöke: Brüll Krisztina
Bankszámlaszám:
MKB 10300002-13180023-00014900
<https://www.facebook.com/jaszaisinhaz/>
videos/1065657780470694/

Előadás online nemcsak gyerekeknek

Óvodásoknak és kisiskolásoknak szól a szombathelyi Weöres Sándor Színház interaktív előadása, amely Devecsery László: A kék pék című meséjéből készült. A darab megtekinthető a színház YouTube-csatornáján.

A kék pék című előadás szünet nélkül 45 perc, egy különleges pékségben játszódik, ahol minden lehetséges...

Szereplők:
Kalács Kázmér, a kék pék/Kenderes

Csaba; Kiflicske, a felesége/Hartai Petra.

Részletek itt: <http://www.wss.hu/tartalom/cikk/eloadas-online-gyerekeknek>

Az előadás itt: <https://www.youtube.com/watch?v=ZWnx4rrFXyQ&feature=youtu.be>

YouTube-csatorna itt: <https://www.youtube.com/channel/UCDCGHIBxVZtli3TwQiVvorw>

Szigligeti Online Színház

Áprilisban is folytatódott a nagyváradi Szigligeti Színház #maradjotthonnézészínházat kampánya, amelynek célja, hogy a teátrum a járványügyi helyzet alatt is tartsa a kapcsolatot közönségével és korábbi előadásfelvételekkel örvendeztesse meg a nézőket.

A március 15-én indult kezdeményezés kapcsán immár nyolc előadás – köztük a Szigligeti Társulat, a Nagyvárad Táncgyüttes és a Lilliput Társulat – felvételétette közzé a nagyváradi színház, többek között olyan közönségsikernek örvendő alkotásokat, mint a Liliomfi, a Buborékok vagy ép-

pen a Nagyvárosi bujdosók című táncelőadás.

Március 23-án indult és március 31-én fejeződik be az az online regényfolyam, amelyet Novák Eszter művészeti vezető koordinálása alatt hoztak létre a Szigligeti Társulat művészei: a nevezett időszakban Nagy Endre Egy város regénye című, a századelős Nagyvárad legendáit feldolgozó művét olvasta fel az együttes kilenc színművésze.

Április 1-jén, szerdán, az iskolásokra és pedagógusokra gondolva, Toldi című előadását tűzte műsorára a Lilliput Társulat: az Arany János elbeszélő költeményéből készült szín-

padi adaptációt Bartal Kiss Rita rendezte. Április 3-án, pénteken a Szabó T. Anna regényéből készült Senki madara című táncelőadást láthatták a nézők, amelyet 2018-ban mutatott be a Nagyvárad Táncgyüttes Tóth Tünde rendezésében. Április 5-én, vasárnap a dráMÁzat drámapályázat Kapufa és öngól című győztes színművéből készült előadást láthatták az érdeklődők; Körmöczy-Kriván Péter művét Tasnádi-Sáhy Péter rendezte.

Az előadások a társulatok, illetve a színház Facebook-oldalain, valamint a Szigligeti Színház YouTube-csatornáján lesznek elérhetőek, a színházi kényszerszünet teljes ideje alatt.

A zene az kell - Tarolt a neten a soproni ajándékdal

Dés László is gratulált a szereplőknek

A zene az kell című dallal, a Valahol Európában musical nagy slágerével, hatvanegy résztvevővel – harmincöt felnőtt és huszonhat gyermekszereplővel – készült egy országosan is különleges, egyedülálló klip a soproni társulattól ajándékként, az összefogás, a találkozásra várás és a szeretet jegyében a közönségnek, amíg nem nyithatnak ki a színházak. A szám nagy nézettséget ért el az interneten, még Dés László zeneszerző is küldött gratuláló kommentet.

"Csodálatosak vagytok! Mindenkit üdvözlök szeretettel! Vigyázzatok magatokra!" – ezt írta Dés László zeneszerző a klip alá. Nemes István szövegírónak is nagyon tetszett a soproniak dala.

A nagy közös éneklésben olyan népszerű művészek vesznek részt, mint Mikó István, Vastag Tamás, Füredi Nikolett, Stéphanie Schlessler, Kisfaludy Zsófia, Békefi Viktória, a leghűségesebb város színészgárdája, a Sopron Balett két táncosa, a produkciókat erősítő kórus tagjai, de dalra fakad az ügyelő és a művészeti titkár is.

A soproni társulattól a Valahol Európában musical szívhez szóló dalát ajándékként és üzenetként is szerették volna minél többen eljut-

tatni a közönségnek. Ezzel kifejezve szeretetüket, biztatásukat, hogy a nehéz helyzetben a dal egy biztos hely maradjon mindenki számára.

A szereplők úgy érzik, a világvárvány, az eddig ismeretlen helyzet mindenkit egyformán érint, megvisel Európában és azon túl. Az emberek hasonlóan próbálják átvészelni a nehéz időszakot – ez pedig akaratlanul is összekovácsolja, egy cél eléréseért hajtja a közösségeket, családokat. A zene ereje lehet az, ami most is, mint sokszor a történelemben erőt, kitartást és optimizmust adhat mindehhez.

A közös dal ötlete a kórusban éneklő A. Csillag-Szabó Katalintól származik, akinek a kezdeményezéséhez egyre többen csatlakoztak a soproni társulattól. Bőség zavarával jött létre a produkció. Csak a határidő szabott gátat a munkának. Folyamatosan készültek az otthonokban a telefonos felvételek, melyeket Szabó László – aki szintén énekel a klipben, a kétezres évek elején járt a helyi színterületébe, a soproni zenés produkciókban részt vesz rendszeresen ma is – utómunkázott és vágott össze. A végleges anyag a felvételekkel együtt tizenkét nap alatt készült el. Összesen ötvenhárom videót küldtek a résztvevők.

– Mindenki letölthette Dés László–Nemes István remek szerzeményét kotta formájában, amit laptopon nézve olvashatott. Ugyanígy a dal eredeti zenei alapját is eljuttattuk mindenkihez, amit szintén számítógépről játszottak le az énekesek. Az egyik fülükben a zenei alap szólt, a másikat szabadon hagyva pedig a saját énekhangjukat hallhatták, miközben a megfelelően beállított, és a kotta mellé helyezett mobiltelefon segítségével felvették videóikat. Az utómunka első részében az összes videót képkockára pontosan szinkronizálni kellett, hogy a leendő videoklipben mindenki egységesen szólaljon meg. Ezután az úgynevezett storyboard segítségével, még a vágás előtt vizuálisan is megterveztük, hogy mi legyen a videoklip "története", az animáció pontosan miről szóljon, milyen sorrendben jelenjenek meg az előadók, ki hová kerüljön a teljes képernyőn a végső refrénig, a befejezésig. Az utómunka oroszán részének bizonyult ennek az animációnak az egyenkénti kivitelezése és a képhez illő hangkeverése – tudtuk meg Szabó Lászlótól, aki érdekességként hozzáfűzte: a zenei alapnak a hangszeres eredeti verzióját használták. A klipben hallható

énekek mind a beküldött videók eredeti hangjaiból álltak össze, azaz: amit látunk a képernyőn, annak a virtuális kórusnak a valódi hangját is hallhatjuk egyben.

A klip teljes feldolgozásában, a szereplők megjelenésében a megfelelő elosztásában, a storyboard többszörös átdolgozásában A. Csillag-Szabó Katalin ötletgazda is részt vett hatalmas munkával, önzetlenül, energiával, odaadással, szívvel, lélekkel. Kiss Noró, aki a soproni produkció ügyelője egyben, a szülőkkel tartotta a kapcsolatot, hogy a gyerekek dalai időben beérkezzenek. Szupper Fanni művészeti titkár pedig segítette abban, hogy a szerzők, a darab jogait képviselő ügynökség is a kezdeményezés mellé álljon.

A Valahol Európában musical óriási sikerrel jelenleg is szerepel a soproni teátrum műsorán harmincegy gyermekszereplővel, akik természetesen szintén énekelnek a klipben. Ha a helyzet megengedi, májusban és nyáron a barlangszínházban búcsúelőadásokkal köszön el a nézőktől a stáb.

(A dal szerzői, Dés László és Nemes István a Proscenium Szerzői Ügynökség Kft. közvetítésével azonnal hozzájárultak ahhoz, hogy erre a

közös célra és éneklésre jogdíj megfizetése nélkül használhatja a soproni társulat ezt a számot a művükből. Köszönjük nekik!)

A klipben közreműködtek: Mikó István, Kisfaludy Zsófia, Vastag Tamás, Békefi Viktória, Füredi Nikolett, Savanyu Gergely, Simon Andrea, Papp Attila, Kiss Noró, Molnár Anikó, Ács Tamás, Demeter Helga, Marosszéki Tamás, Stéphanie Schlessler, Szabó Laci, A. Csillag-Szabó Kata, Szupper Fanni, Betuker Botond, Vida-Veres Imola, Szénási-Szabó Dia, Süle Nóra, Sárdy Barbara, Szalai Dóra, Horváth Enikő Sára, Hegedűs Attila, Kurucz Ádám, Csillag-Szabó Dóra, Szilasi Benjámin, Polgár Tímea, Komóczy Ádám, Schiberna Kata, Szarka Róbert, Szokodi Roland, Horváth Renáta, Szilágyi Dávid, Nagy Tina, Pócsi Csenge, Papp Zsuzsanna, Kárpáti Kincső, Papp Georgina, Vágány Luca Sára, Hegedűs Csanád, Hegedűs Levente, Keserű Botond, Dívós Dóra, Aranyos Boróka, Pedersen Mia, Kisfaludy Róza, Uzonyi Dávid, Molnár Anna, Grubits Lóránt, Grubits Flóra, Csizsér Julcsi, Csizsér András, Makár Eszter, Makár Lili, Varga Hanna, Varga Noémi, Varga Noé, Varga Tamás, Varga Tamás.

Bizalom, profizmus, fegyelmezetség

Amíg a színészek erős verslábon állva viselik el a színházi kényszerzünetet, addig a Sopron Balett tagjai hivatásos sportolókra jellemző módon keményen edzenek otthon. Demcsák Ottó nem adott számukra kötelezően teljesítendő napi gyakorlati tervet. A művészi alázatban, a fegyelmezetségben, az elhivatottságban, az egymás iránt érzett felelősségben és a profizmusban bízik. Telefonon napi kapcsolatban van az együttes tagjaival.

- A tánchoz tér kell. Nem hiszek a fotel karfája melletti gyakorlásokban. Egy táncos tudja, hogyan kell felkészülnie testileg, szellemileg, lelkiileg egy feladatra. Ilyen nehéz körülmények között is fontos a kondíció megőrzése, az izmok hajlékonyságának a fenntartása, a különböző feszítő és nyújtó gyakorlatok alkalmazása, az erőnlét fejlesztése. Ez mindenkinek a saját érdeke. Az étkezéstől kezdve a mentális felkészülésen át minden az egyén felelősségén nyugszik most.

Teljesen megbízok a táncosaimban, az elmúlt években végzett közös munka után nyugodt vagyok, hogy mindenki felelősséggel készül továbbra is a ránk váró feladatokra. Ez a rendkívüli helyzet annak talán használ, hogy időt ad a belső csendességre, önvizsgálatra, a művészi út céljainak megfogalmazására, elemzésére. Az egyén felelőssége a másik és a közösség iránt tovább nemesítheti így a lelket. Amire a művészet által is nagy szükségünk lehet. Így várjuk a Stabat Mater bemutatóját is - mondta Demcsák Ottó.

Horváth Renáta, a Sopron Balett tagja, aki a Stabat Materben az egyik nagy szerepet alakítja hozzáfűzte, január óta nagyon kemény próbaidőszakkal készültek a márciusi premierre, sajnálja, hogy most ez elmarad, de bízik abban, hogy ősszel így még érettebb előadást láthatnak a nézők. Ő is beszélt arról, hogy fontos, otthon is tartsa mindenki az erőnlétét, rugalmasságát, figyeljen a megfelelő étkezésre, a súlyára.

Online is sokszíniűen

Rejtő, Márai és Zenta

Rejtő Jenő kabaré, Hamvas Béla és Márai Sándor írásai. Az Együtt ülünk a világfa ágán turné emlékezetes produkciói. Versek, mesék, a Peer Gynt előadás kísérő zenéje. A soproni teátrum online is tartja a kapcsolatot a közönséggel, sokszíniű kínálattal.

Rejtő Jenő A hallgatás című jelenetét a Liszt Caféban vették fel. A szereplők: Savanyu Gergely, Ács Tamás, Simon Andrea és Papp Attila. A legendás magyar író műveiből készült kabaré Pataki András rendezésében nagy sikerrel szerepelt a soproni teátrum műsorán. A produkció vendégeskedett Vászolyban, Győrben, Bécsben, Jászberényben, Esztergomban, Alsóörsön, Magyarországon.

Ugyancsak rögzítették A magány változatai című összeállítás néhány részletét Papp Attilával és Ács Tamással. A Magyar Művészeti Akadémia, a Soproni Petőfi Színház, valamint a Forrás Színház Márai Sándor és Hamvas Béla írásaira

épülő koprodukcióját először a Pesti Vigadóban mutatták be 2016-ban, majd láthatták a nézők Sopronban is. Katona Imre szerkesztő-rendező a két írótól összesen 24 könyvet olvasott el, s ebből a hatalmas mennyiségű forrásmunkából állította színpadra az estet. Vendégeskedett az előadás a Vajdaságban, Marosvásárhelyen, Tusnádfürdőn, Magyarországon, Vászolyban.

Együtt ülünk a világfa ágán címmel verses, zenés kulturális műsort vittek hátrányos helyzetű gyerekeknek, nehéz sorsú cigány fiataloknak a Soproni Petőfi Színház művészei szerte az országba és a Vajdaságba az Emberi Erőforrások Minisztériumának pályázati lehetőségének köszönhetően januárban és februárban. Ötezerévszáz kilométeres, egyedülálló turnéjuk Sopronból indult és itt ért véget. A zenészekből, színészekből áll csapat (Molnár Anikó, Papp Attila színművészek, Varga Gábor zongoraművész, Kónyai Flórián,

hegedűművész) elsősorban felsősöknek és középiskolásoknak szóló műsorával gyermekotthonokban, nevelőintézetekben, fiatalokúak börtöneiben lépett fel. Mindemellett utaztak a produkcióval nehéz helyzetű tehetségeket gondozó helyekre, alapítványokhoz. Ebben az esetben az országos hálózatú Csányi Alapítvány intézményeibe. A csapat Sopronból indult január 21-én és oda is tért vissza egy hónap múlva. Közben Győr, Zalaegerszeg, Csorna, Felsődobsza, Mónosbél, Miskolc, Budapest, Jászberény, Szolnok, Kalocsa, Kecskemét, Nagybajom, Kaposvár, Szeged, Komló, Pécs, Mohács állomáshelyeken járt. A Vajdaságból pedig Kishegyes és Csóka szerepelt a programban.

Mindemellett a közönség megtekinthette már a Zenta, 1697 rockopera esztergomi premierjéről készült felvételt az interneten. A produkciót nyáron Komlón, Szarvason és Gyulán is szívesen látnák.

Szolgálni a zenét

Benedekffy Katalin táncelőadásban énekel

Még sosem vett részt olyan jellegű darabban, amikor tánc-előadásához kíséretként énekelhet. Benedekffy Katalin A víg özvegy idei nagy sikere után újból visszatér a Soproni Petőfi Színházba. A Stabat Mater a Sopron Balett és a St. Pölten-i Europaballett koprodukciója két önálló alkotással, Alekszej Baktrakov, Demcsák Ottó koreográfusi elgondolásával Sosztakovics, valamint Pergolesi muzsikájával, a városi szimfonikus zenekar, operaénekesek közreműködésével dolgozza fel a világ egyik leghíresebb Mária-himnuszát inspiráló történetet. A bemutatót össze halasztották.

A Sopron Balett és a St. Pölten-i Europaballett együttműködésének keretében újra érkeztek táncosok az ausztriai együttesből a leghűségesebb városba. A most készülő táncműben vendégeskednek brazil, olasz, mexikói, német, osztrák, dél-afrikai, kanadai művészek, összesen tízen. Öt fiú és öt lány jött tőlük. Így az orosz és magyar fiatalokkal együtt kilenc nemzet képviselőinek közre-

működésével készül a Stabat Mater Sopronban Alekszej Batrakov és Demcsák Ottó koreográfiáival az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus jegyében.

A második részben a Soproni Szimfonikus Zenekar adja elő Kóczán Péter vezényletével Pergolesi művét. Dupla szereposztásokban énekel majd Benedekffy Katalin, Eisienbeck Ágota, Megyesi Schwartz Lúcia, Forgó Eszter.

Benedekffy Katalint ismerősként üdvözölhetik a soproni nézők, A víg özvegy címszerepének megformálása után más jellegű énekesi és előadói feladat vár rá. Erről is beszélt villáminterjúnkban.

– Énekeltem már ilyen helyzetben élőben, hogy táncelőadásához kíséretként adott elő művet?

– Még sosem vettem részt ilyen különleges típusú előadásban, így nagy örömmel és izgatottan várom a próbákat, az előadásokat.

– A Stabat Mater milyen szakmai és lelki kihívást jelent?

– Nagyon örülök a felkérésnek. Amikor elkezdtem a klasszikus

hangképzést, az akkori mesternőm, Laki Krisztina tanácsára tanultam részleteket a darabból. Énekelhettem azokat koncerteken is, ám egyben most adhatom elő először a teljes darabot és nagyon örülök, hogy különleges koncepcióval léphetek színpadra.

– Sopronba visszatérve A víg özvegy után mit szeretne most ezzel a szereplésével megmutatni önmagából?

– A víg özvegyben színészként és énekesként egy nagyszabású, izgalmas produkció főhőse, divája lehettem. Minden apró rezdülés (gesztusok, mimika, a tánc, a szöveg, a hang) számított a szerep tökéletes megformálásához. Pergolesi Stabat Materre egy sokkal letisztultabb formájú alkotás. Az ember minden egyéb eszközök nélkül a tiszta zenét, a művet szolgálja a hangjával, az énektechnikai megoldásaival varázsolhat. Operett-dívaként minden és mindenki érted van a színpadon. A Stabat Materben te vagy a zenéért és alázattal, a legjobb tudásoddal szolgálod azt. Mindezt hála és köszönet a nagy mestereimnek, akiktől megtanulhattam a barokk zene finomságait, stílusjegyeit, és hogy szeressem, értem, valamint szolgáljam ezt a muzsikát a tudásom legjavával.

Radnóti Naplója

Savanyu Gergely, a Soproni Petőfi Színház művésze Radnóti Miklós Naplójából olvas fel részleteket a saját közösségi oldalán.

Savanyu Gergely régóta készül egy Radnóti Miklós költszétet, életét feldolgozó önálló estre, gyűjti hozzá az anyagokat. A Napló szerinte az a könyv, gyűjtemény, amely az örökérvényű verseken túl igazán megmutatja és közelebb hozza az emberekhez

a tragikus sorsú író életének felkavaró lenyomatát, gondolatait. Most a színházi kényszerszünetben szeretné ezt megosztani a közönséggel és úgy tervezi, hogy heti kettő alkalommal mindig felolvas a Naplóból egy-egy részletet a nézőknek és ezt a közösségi oldalára teszi fel. Szerinte tizenöt részes lehet a sorozata, s azt sem tartja kizártnak, ennek alapján elkészül majd a tervezett Radnóti-estje.

Semmit se bánok a YouTube-on

Áprilisban a Harag György Társulat több nagy sikerű előadása is felkerül a társulat YouTube-csatornájára. Elsőként április 3-ától a Semmit se bánok látható, Lendvai Zoltán rendezésében.

Székely Csaba drámáját ösbe mutatónként vitte színre a társulat, az előadás pedig azóta számos helyszínen és számos rendezvény programjában volt látható. Ezzel az előadással kapott meghívást a Harag György Társulat a Gyergyószentmiklóson rendezett Nemzeti Színházi Kollokviumra, amely az év legfontosabb kisebbségi színházi fesztiválja, majd Bukarestben is látható volt az előadás a legnagyszerűbb romániai színházi Fesztivál, az Országos Színházi Fesztivál (FNT) programjában. Láthatta a váci VÉNY Fesztivál közönsége, bérletben játszotta a társulat Nagy-károlyban, Nagybánján, de látható volt Csíkszeredában, Kézdivásárhelyen, Nagyváradon és Margittán is.

Azok a férfiak, akik a '89 előtti román titkosrendőrségnek, a Securitate-nak dolgoztak, és embereket kínoztak, családokat tettek tönkre,

ártatlanokat börtönöztek be, igen ritkán tanúsítanak megbánást tetteikkel kapcsolatban. Általában olyan hazafiakként tekintenek magukra, akik az ország érdekében cselekedtek. Sokan közülük a mai román hírszerző szerv, a SRI kötelékében dolgoznak tovább, mások nyugdíjas éveiket élik valahol félrevonultan. A Semmit se bánok főszereplője, Dominik, az utóbbiak közé tartozik. Nyugdíjasként él, és ő sem tartja magát felelősnek azért, amit a múltban elkövetett. A mű azonban felveti a kérdést: mi történik, ha egy ilyen ember, egy egykori securitatis tiszt, rájön, hogy tönkretette az egyetlen olyan ember életét, akit szeret?

Az előadás szereplői: Rappert-Vencz Gábor, Nagy Csongor Zsolt és Keresztes Ágnes. A díszletet Bátonyi György m.v. tervezte, asszisztense Cristian Gátina volt. A jelmezek Szabó Anna munkáját dicsérik. Az előadás ügyelője és súgója Fábry Zoltán.

Az előadás nem élő közvetítésben lesz látható, tehát még jó ideig elérhető lesz a Harag György Társulat YouTube-csatornáján.

Sulitévében a soproni színészek

A kicsik oktatási anyagát színesítik

A Soproni Petőfi Színház kedvelt színészei részt vesznek a helyi televízióban jelentkező 25 perces iskolatévés műsorokban. A leghűségesebb város tankerületi központjával együttműködve most az első osztályosok szorgalmi feladataihoz kapcsolódva rögzítettek velük a stúdióban verseket, prózákat, mondókákat, sőt, énekeltek is a művészek. A főszereplő ezúttal egy játékmedve volt, de a tavasz témakörében is készültek már velük felvételek.

A leghűségesebb város színházának társulata nagy örömmel azonnal csatlakozott ahhoz, hogy a rendkívüli veszélyhelyzetben a digitális oktatásra való átlásban a Soproni Tankerületi Központtal együttműködve segítse a pedagógusok munkáját különböző segéd-

anyagok felvételénél.

Molnár Anikó, Savanyu Gergely, Papp Attila és Ács Tamás színművészek ezúttal az első osztályosokat lepik meg olyan irodalmi, zenei kincsekkel, melyek központi főszereplője a medve.

Előadásukban elhangzottak többek között Móricz Zsigmond Jó a ropogó..., Kormos István Vackor az első bében, Fésűs Éva Mackótréfa, Weöres Sándor Medve-nóta, Kormos István A tréfás mackók című prózái. Meglepetésként Papp Attila és Savanyu Gergely elénekelték Balu egyik dalát a soproni teátrum hatalmas sikert aratott előadásából, A dzsungel könyvéből. J.R. Kipling regényéből részletet olvastak fel. Mindemellett ismert dalokat, mondókákat is felvettek a soproni

színészekkel, így a Brum-brum Brúnó és Bújj, bújj medve kedvelt sorait együtt mondhatják velük a gyerekek a képernyő előtt rövidesen.

A televíziós felvételen jelen volt Mák Tünde, a helyi Gárdonyi Géza Általános Iskola tanítója és Zám-bóné Bánfalvi Ildikó a tankerületi központ munkatársa, a szakmai program koordinátora. Ők eddig azt tapasztalták, hogy gyerekek gyorsan átálltak az újfajta oktatási módszerre. Ezek az iskolatévés órák is segíthetnek abban, hogy a pedagógusok élményszerűen, játékosan tudják átadni a tananyagot a diákoknak, színesítik a közös munkát.

A most felvett és kicsiknek szóló összeállítás főszereplője egy nagy játékmedve. Ennek kell majd nevet adniuk a gyerekeknek, sőt, a szorgalmi feladatok megoldása után valaki fődíjként meg is nyerheti.

Tiszta szívvel

Erős verslábakon a soproniak

Tiszta szívvel a címe a leghűségesebb város teátrumának költszét napi műsorának, melyet kamerával rögzítettek és láthattak az ünnepen a nézők. A Petőfi Pódium online jelentkezett ezzel az összeállítással. Meglepetésként Pataki András is elmondta egyik kedvenc versét, Papp Attila premierként itt mutatta be először saját szerzeményét, A kéne egy hely című dalát, Molnár Anikó pedig Márai Sándor legnagyobb irodalmi visszhangot kiváltó írását, a Halotti beszédet tolmácsolta.

A soproni színház társulatának hagyományos költszét napi verskommandója a rendkívüli veszélyhelyzetben most nem tudta teljesíteni sokak által várt és kedvelt küldetését a városban. A színészek viszont úgy döntöttek, nem múlhat el április 11. úgy, hogy ne tisztelegjenek a költszét napja és József Attila előtt. Ezért most kedvenc verseikből készítették egy összeállítást erre az alkalomra.

Pataki András Áprily Lajos Hol-ló a kereszten című versével nyitotta meg a műsort, Ács Tamás pedig Vojtina új ars poetikája a fiatal költőkhöz című művéből idézett. Molnár Anikó tarsolyában már régóta ott lapult Márai Sándor megrázó költeménye a nyugati emigrációról, a hazájától elszakadt író időközön és korokon túli üzenetével. Sopronban most mondta el először a közönségnek a Halotti beszédet.

Kiss Noró és Simon Andrea megzenésített József Attila költeményekkel készültek a felvételre. Elhangzottak a Kertész leszek és a Gyermekké tettél című népszerű irodalmi kincsek. Papp Attila ezúttal saját dalával ajándékozta meg a nézőket. A kéne egy hely alapjai, motívumai két éve születtek meg benne, s most fejezte be a számot. Először ebben a műsorban mutatta be. Az összeállítás címét a Tiszta szívvel című legendás verset Savanyu Gergely energikus előadásában hallhatták a nézők.

Az Aradi Kamaraszínház programja

Szórványjárók

A Zördög, Dufla pofon, Lélekvándorlás. Három pajzán egyfelvonásos összegyúrva, Móricz Zsigmond tollából. Tizenhat éven felülieknek hirdetik, de Óteleken, ahol szerencsém volt utolérni a szórványjáró aradi produkciót, hamar kiderült, hogy a tizenkét évesek érettebben tudnak a pajzánágért rajongani, mint a nagyszüleiük. Értő, széles vigyorba révedt a falusi ifjúság.

A Kamaraszínházat vezető Tapasztó Ernő és közvetlen munkatársa, Fekete Réka tősgyökeres aradi. Teremtő részesei a város kulturális életének: némi malíciával mondhatnánk úgy is: a város művelődés- és művészettörténetének eleven tanúhegyei. Éppen egy saját színházterem kialakításán fáradoznak, ám tudják pontosan; hiába építenének nagy nézőteret, az magyar közönséggel csak nagyon kevés előadásra telne meg. A színházba járásra bírható értelmiség derékhadra rég elvándorolt, s a távozottak utódainak hazatérése sem várható. Törvényszerű a felismerés: nyomába kell eredni a fellelhető közönségnek. Másfél évvel ezelőtt indították útjára a Szórvány Kulturális Karavánt, hogy a színházról messze élő, a kultúrához és színházi előadásokhoz ritkán hozzáférő emberekhez eljuttassák az anyanyelvi kultúrát. Választásuk Móricz Zsigmond egyfelvonásosaira esett.

„A magyar színpadnak még ma sincs igazi színműirodalma, s így a magyarság élete a színpad világában ma sincs eléggé képviselve” – írta Móricz A magyar színpad tradíciói című cikkében s társadalomvizslató elszántsággal látott munkához. Vallotta, hogy a sajátosan magyar nemzeti drámának különböznie kell a nyugati drámától, a magyar életben kell gyökereznie. A kommersz színműminták azonban kísértették. E tekintetben az egyfelvonásosai a drámatörténetünk külön lapjai lehetnének. Csaknem negyvenet írt, nagyrészt az első világháború előtt. A Nagy Endre kísérleti műhelynek számító kabaréjában kerültek színre, konvencióktól mentes, természetes előadásban.

A posztmodern is olyan gyűjtőirányzat, mint a manierizmus, az eklektika vagy az avantgarde: közti természeténél fogva lehet alkotói szintézis, vagy kodifikált kontárság. Móricz beleártotta magát a folklorisztikába (néprajz, antropológia), és kifejlesztette a maga érzékletes írói tájnyelvét. Ezen szólal meg A Zördög című előadás is. Éder Enikő, Harsányi Attila, Katkó Ferenc és Tege Antal: négy önjáró színész összmunkája. (Önjárón azt értem, hogy a jelenethez kapcsolódó ötleteik özőnéből a bensőjükben szűrődik ki a salak, s marad fenn az előadásba felkínálható néhány ideális, amelyek közül a rendező tiszte kiválasztani az optimálisat.) Elbirtokolják Móricztól a szöveget, beleépítik a szókincsükbe, s azon keresztül, a saját színészenjűnkkel dústíják fel a darabot, avval teszik szípkázóvá az előadást.

A különböző jeleneteket egy lakodalom karneváli paródiája foglalja

egybe. A szabadkai Juhász Zenekar élő zenével, a békéscsabai Tabán Táncegyüttes pedig tánccal kíséri a színjátékot, amely három, különböző életkorú pár szexualitáshoz való viszonyát mutatja be. A Dufla pofon egy nászéjszakáról szól. A Zördög kérdése: vajon a szép, vagy a csúnya asszony csalfább-e. A Lélekvándorlás pedig egy idősebb házaspár hiedelmekkel teli, szomszédokkal kacérokodó életébe enged beleszólnunk. A szituációk sorozata kirajzolja egy izolált kisközösség szerelemvilágát. Ismeretek a test dolgairól. Erotikus jelképek a folklórban. Mit jelent a szerelem a paraszti közösségben? Az ismerkedés, udvarlás, párválasztás szokásai. Házasság előtti nemi élet, a nyilvános ház, a megesett lányok, a házasságon kívül született gyermekek. A nemi élet kultúrája: a házastársi hűség és az erotikus képzeletvilág, a szexuális devianciák. Mindez meztelenkedés, videózás és mikrofonba kommentálás nélkül.

Nagynemzeti-gondolati drámáink – a természetük szerint – statisztériával körített monodramák. Érződik a lírai én burkolt jelenléte, az elbeszélő lappangó dominanciája a párbeszéd-szövegszövésben: ez jellegzetesen magyar színműírói betegség. Móricz kisnemzeti darabjai viszont, már sokszólamú igazságkoncertek. Az ilyenekből összegyűrt nagykoncert élménye – Tapasztó Ernő rendezésében, néhány felsőfokon képzett, nagy intellektusú és intelligenciájú művész közreműködésével, akik a tehetségüket az egymáséi szorzatává emelik – a fergeteges, szerelemigényt és életvágyat ébresztő népi abszurd, az organikus blöff.

Balogh Tibor

Képek: Molnár Géza és Pálfi Kinga

Tizenkilenc – Magyar Kanizsai Udvari Kamaraszínház

A vörös-vér-baj és szövődményei

Történelmi szatíra. A Trianon előzményeit és következményeit fel-tárandó színjátékos újabb bemuta-tóját láthatta a közönség Budapes-ten, a Pozsonyi úti Altemplomban. András Attila igazgató szövegével és rendezésében, a százharminchárom napos Magyar Tanácsköztársaság ge-nezisének, tragikus virulását és elham-vadását jelenítette meg a társulat.

Várakozva üldögél három nő egy pesti padon. Godot-juk a postás. Háború van, jöhet a levél Tőle, vagy az értesítés Róla. Ha hősi halált hal a szerelmünk, lehet hősi az emlékezés is, amikor a gyász révületéből a bosz-szú az egyetlen kitörési út: lázadás a belátó mélaság parancsa ellen. „Az indulat! Az indulat van meg! Érzem, hogy fuldoklom, érzem, hogy ez a düh olyan valami, ami sokáig fog tartani! Tombol bennem a kétség-beesés! Mindent, ami ide vezetett, le kell rombolni! Az egész világot újra kell gondolni! Mindennek másnak kell lenni! Ő már nincs. Semmi nem lehet ugyanaz!” – mondja egyikük, Fadett-Duczynska. (A Fadett név vándormetafora Andrásinál; így hívják a Tizennyolcban is a bosszú-angyalát, aki Tisza István meggyil-kolására tette fel az életét.)

A személyes sorscsapás radikalizálhat, akár az a kormányzó apparátus, amely képtelen bánat-pénzzel fogadni a vesztes háborúból hazatérőket, vagy az özvegyeket. Az elégedetlenség forradalomérze-tű közcselkvéssé gerjeszthető; erről sem szabad megfeledkezni, amidőn a demagógiák (konzumeszmék) és a tett-minták behurcolásáról értekezünk, s ezt az író-rendező mindjárt előljáróban megteszi.

A folytatás azonban lidérces nemzetközi komédia. A Trianon-fájdalom történetét megelőző fejezetet látjuk. Az alkotói szándékot vagy a stílust illetően idézhetjük, hogy „Kétségbeesett kacaj lón Nagyida”

(Arany: Nagyidai cigányok), de ideillőbb: „Az emberiség nevetve válik meg a múltjától” – Marx Károly nyílt-társadalom-elménc ama pillanatából, mikor a szakállször-zete dzsungeléből éppen az esztéta bukkant elő. András oknyomozó drámaíró. Előadásából kiolvasható, hogy a történelem oka a pénz. E sugallatával persze nem törekszik spanyolviasz-felfedezői méltóságra, vagyis nem tetszeleg abban a szelle-mi pózban, hogy a pénzurak öröktől való összeesküvésének elmélete tőle származik. Mindössze kiragad egy példát a világtörténelemből, amely-nek mindmáig kárvallott epizodistái vagyunk.

A Német Császárság isztambuli nagyköveténél jelentkezik egy fegy-verkereskedőnek álcázott coach. Politikusi fejtánc, aki pontosan is-

meri a világháború üzleti modelljét, a potenciális megbízó esélyhátrányát a hadszíntéren, s az időnyeréshez Oroszország tönkretételét javasolja a németeknek. A követelményprofilhoz legjobban illeszkedő jelöltet, a hosszú távú beválás kulcsát, az át-nyújtott személyiség-diagnosztikai tanulmányban természetesen meg is nevezi. Lenin. Fura név – jegyzi meg a követ, majd villásreggelire marasz-talja a korábban bebocsátani sem szándékolt fegyverkereskedőt.

Berni albérlésében, Lenin kézsre felépített személyiséggel várakozik. Tudván tudja, hogy az orosz-szovjet forradalom megrendelője a Német Császárság, a projekt finanszírozá-sára kirendelt követet mégsem fo-gadja személyesen, s nem hajlandó első osztályú vagonba se szállni a szentpétervári bevonuláshoz, csak

másodon utazik, aminek a költségét reálisan fedezhetné „a forradalom pénze”, egy kirabolt tbiliszi bankfiók tartalma. Jakov Jurovskij bankrabló és Uljanov (Lenin) párbeszéde: „– A német követ? Elkezdődött! – Miért nem engeded be? – Mert nem fogad-hatom! Mert én vagyok a jövő. Én vagyok Oroszország. Mint Oroszor-szág, hadban állok veled és a császár-ával.” Akaratát felesége, Nagyvezda (Konsztantinyinovna Krupszkaja) közvetíti. „Nagyvezda: Ez a senki, aki magát még fogadni sem volt haj-landó, az önnel való egyeztetés dur-va és teljes elkerülésével szabta meg azokat a feltételeket, amelyeket ma-ga szó nélkül elfogadott. (...)Az óra kondult, az idő elfutott, menjen báró úr, ön nyilvánvalóan még nem tudja, de az imént magával a hatalommal találkozott. A valódival. Látja a fe-

zem? Felemelem, a kilincsre teszem. Viszontlátásra! Az ajtót becsukom.” Az „imént magával a hatalommal találkozott” rafinált szerzői fordulat: nem kimondva, de ki sem zárva a le-hetőséget arra utal, hogy matriarchá-tus volt, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom szekerén is, asszony ült a bakon.

Lenin bajtársa (соратик Ленина – mondja az orosz), az őrangyal és a bajkeverő. Meglehet, Lenint Krupszkaja tette Leninné. Ez az asz-szony a továbbiakban már maga sem tárgyal Romberg követtel. A kapcsolat-tartást a kommunista mozgalom francia VIP örömhölgyére, Inessára bízta. Inessa ars poeticája: „Igen, és a csend átvált zenére, itt a zongora szól, ott a cselló, majd bele bűg a mélyhegedű, már fordul a világ, zajlik a keringő, körülöttem kering az első. A napom felragyog, én vagyok az, ne nézz jobbra, ne nézz balra, ne süsd le a szemed, engem nézz, a napod vagyok, a sötét úrben, az egyedüli csillagod! Elbűvöltelek, azt hiszed – közeledsz, pedig csak keringesz körülöttem, a bolygóm vagy itt benn, a csapdámban, a csalátkem vagy, a példa, hogy érdemes köröt-tem keringeni. Urak és elvtársak!” A szépséges gyönyör- és kéjfutár a legelvtársabb Elvtársról azonban lemarad (vagy nem csak az eszméje fertőzte meg), mert Nagyvezda el-árulja, miért nem élnek szexuális éle-tet: Lenin vérbajos. Íme, a coach ter-méke, a keresett pozíció szervezetben betöltött helyének meghatározása, a követelmény profiljának kialakítása szerint: a kiválasztott személy, Lenin a vörös-vér-baja szövődményeit majd vírusá konvertálja, és beteríti vele a Világot.

A Világon belül, csöppet sem a legutolsó sorban a vesztes háborúba sodródott magyarság frontot-fogsá-got megjárt férfit, akikhez a messzi Szibériába forródróton szállították a

jövőképet. A proletárhitre térített magyar hadifoglyok hazautja: „Lenin elvtárs kimondta: ha végre eljön a kommunizmus, mindenkinek saját repülője lesz!”. Otthonról pedig ismét a forródrót, amely alkalmas arra, hogy – az eszperantóból továbbfejlesztett, idő nevű mesterséges nyelvre kódoltan – üdvözlhesse, és buzdíthassa egymást világorradalomra Kun Béla és Lenin, vagy azok az elvtársak, akik Kun Bélának és Leninnek adhatják ki magukat ebben a rohanó, ám még Skype előtti korban.

A második felvonásban szabadul el igazán a szarkazmus iránt fogékony írói-rendezői képzelet. A cári család legyilkolása Jekatyerinburgban egy mangalica fesztiválra hajazó dzsembori, míg a Kun-tábor népe a Bécs kommunista bevételehez szükséges pénz reményében, alagút ásásába kezd a városban, a Tanácsköztársaság nagykövetségétől az Osztrák-Magyar Bankig! A bankrablásra ugyanaz a Koritschner elvtárs buzdítja a fura nevű magyarok kommunijének diplomatáit, akinél Lehár Antal báró jelzalog-hitelért kilincselte naivan, a Tanácsköztársaság leverése céljából. „Itt az idő, nektek most kell bankot rabolni! Itt szemben, az utca túloldalán pöffszkedik az Osztrák-Magyar Bank, a volt birodalmi bank. Most ott van a legtöbb pénz Bécsben! Én minden reggel átfutom a lapokat. Aznap, amikor hírt veszem, hogy az eset megesett, tudni fogom, cselekednem kell. Az a nap lesz az itt és a most! Rendőr elvtárs, induljunk!” – fordul a magával hozott kommunista rendőrtiszthez, Parisier Elvtárhoz, ám közben a bankrablás békéjét kínos intermezzo szakítja meg: betoppan az alagutat ásó, Első női vándorbrigád sztrájkbizottsága, és munkabeszüntetést jelentenek be, mert, ahogy haladnak, a vájatot patkányok özönlük el. (Andrásinak van ütemmérzeke a

kortársi áthallás-képzéshez: a jelen ostobaságainknak történelmi ágazata van.)

„Az antant, vagyis a tengeri hatalmak kezében sokkal több a pénz, és az ő kezükben van a mérhetetlenül nagyobb és brutálisabb erőszak lehetősége is! Nem tud annyi pénzt összekaparni, megjegyzem, rablással sem, hogy ezt a tényállást megváltoztassa! Köszönöm a látogatását. Kérem, adja át egyértelmű üzenetemet megbízóinak.” – tagadja meg e szavakkal az együttműködést Bécs bolsevik bevételeiben Lenin hiú reménye, a pragmatikus kommunista Friedrich Adler, az osztrák birodalmi miniszterelnök sikeres merénylője, aki most éppen az Osztrák Köztársaság minisztere.

Csúfot űz az emberből a tulajdon történelme. A Tizenkilenc a Tizennyolc dramaturgiai fejleménye, és a 20-as haláltánc nyitánya. (Pótfjezetek Az ember tragédiájához.) Az előadás végéhez közeledve, a szatíra fanyar önróniává szelődül, hogy a befejező effektusa a „bízva bízzál” üzenet legyen. Nem több, s persze nem kevesebb: a minden, ami a 133 napos átokfutás vége és Trianon közé, pontként odailleszhető.

A 37 szerepet maroknyi csapat, mindössze tizenkét színész játssza. András szövege – dramaturg-segítője Szigeti Réka – szó-burleszk. A testi szerepformálás és a zene a burleszkbeszéd komplementere, vagyis az összhatásában érzékletes. A színészek szerepe jelenésnyi áttúnés olykor, máskor karakterépítés, vagy a karakter karikatúrára transzformálása. Annnyira egyívú a közreműködésük, hogy méltatlan lenne név szerint kiemelni bármelyiküket is. Ráértett mindenki a maga feladatsorára, felmutatta azt, ami az egyes figurákban közös jellemvonás, hogy aztán jellegzetessé tehesse őket külön-külön.

Balogh Tibor

Képek: **Andrássy Ariel**

Showkeys 2020

75. évadát ünnepelte a Tompa Miklós Társulat

A két évvel ezelőtti kiadást követően, 2020. március 7-től kezdődően szervezte meg ismét a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulata a 75. évadát ünneplő SHOWKEYS rendezvényét.

Az ezúttal is a színházi szakma és szaksajtó nemzetközi képviselői meghívásával zajló négynapos eseményen a társulat elmúlt évadainak ikonikus előadásai voltak a fókuszban párbeszédbe helyezve a legfrissebb bemutatókkal és az elmúlt évtizedek fontos produkcióival. A

kulcselőadásokat szakmai beszélgetések, valamint az előadásokhoz és a Társulat életéhez kapcsolódó kísérőrendezvények színesítették.

A megnyitót követően Hodgyai István grafikusnak a Tompa Miklós Társulat számára az elmúlt 7 évben készített plakátjaiból nyílt kiállítás. Az érdeklődők az összegyűjtött plakátok közt olyan ritkaságokat is láthattak, mint a Sirály című előadás néhány példányban készített művészplakátja.

Az első nap estjén Keresztes Attila, a társulat művészeti vezetője

rendezésében volt látható az Ibsen A nép ellensége című drámájából készült, napjaink égető társadalmi problémáira közvetlenül reflektáló előadás, melyben a nézők is szereplőkké válnak saját problémáikat vetve föl. Keresztes legújabb rendezésében a színházi játékban a maximálisan lecsupaszított személyesség válik meghatározóvá. A produkciót szakmai beszélgetés követte, melyet Jászay Tamás kritikus moderált.

Március 8-án állandó kiállítást nyitott a társulat: a színház második emeleti folyosójának falain tekinthe-

tők meg Így is láttam... címmel Gáspárik Attila igazgató a társulat életét megörökítő fényképei. Ezt követően újabb szakmai kerekasztal beszélgetésre került sor a kritika méltóságáról színházi alkotók és kritikusok részvételével.

Este a Kisteremben a számos hazai és nemzetközi fesztiválon megfordult, többszörösen díjazott A nyugalom című előadást láthatta a közönség immár ötvenedik alkalommal. A Bartis Attila szövegéből Radu Afrim által színrevitt produkció 2015 óta a színház egyik legnagyobb szakmai és közönségsikere. A mágikus realizmus jegyében létrejött előadást erős, szürreálisba áthajló látványvilág és rendkívül intenzív színészi játék jellemzi.

Március 9-én ismét ünnepi eseményre került sor: a társulat egykori és jelenlegi tagjaival való találkozon

többek közt Mózes Erzsébet, Székely M. Éva, Kilyén Ilka, Biluska Annamária, Kincses Elemér, Kövesdy István vettek részt. Az intézmény vezetői az egykori kollégák köszöntése mellett a folytonosság fontosságát hangsúlyozták: a múltat inspirációs forrásként használva kell a jövőben is a jelennek szóló színházat létrehozni, hagyományos értékeink tisztelete mellett a kortárs színház nyelvével kell szólnunk mai nézőinkhez.

Este a Dosztojevszkij nyomán készült Raszkolnyikov című előadás került műsorra Albu István rendezésében, majd ezt követően az újabb szakmai beszélgetést Stuber Andrea kritikus moderálta. Az évad első felében bemutatott produkció különlegessége, hogy a szintén Albu által rendezett Karamazovok terében játszódik, közvetlen párbeszédet folytatva azzal.

A SHOWKEYS ideje alatt Múltmaraton címmel folyamatos vetítés zajlott a társulat régebbi előadásainak felvételéből: Harag György, Tompa Miklós, Kovács Levente, Novák Eszter, Anca Bradu, Bodó Viktor, Keresztes Attila egykori előadásait nézhették meg az érdeklődők. Szintén a múlthoz kapcsolódva a résztvevők a társulattal közösen ellátogattak az egykori

Székely Színház játszóhelyéül szolgáló Kultúrpalotába, ahol Gáspárik Attila a színház történetéről tartott előadást, majd a Székely Színház kopjafáinál meggyújtották a kegyelet gyertyáit a társulat elhunyt kollégái emlékére.

Március tizedikén délelőtt mutatta be a társulat Vörösmarty Mihály Csongor és Tünde című drámai költeményének első teljes

román nyelvű irodalmi fordítását. Kocsis Francisko marosvásárhelyi fordító munkája a színház támogatásával jelent meg.

Az idei rendezvény sajnos a járványvédelmi intézkedések miatt utolsó nap félbeszakadt: a Művelődési Minisztérium március 10-én hozott határozata értelmében minden közönség előtt tartandó rendezvényünk azonnali hatállyal fel

kellett függesztenünk, így a keddi A patkányok (rendező: Zsótér Sándor) és Csongor és Tünde (rendező: Kányádi György) című előadásunkat sem tarthattuk meg. Közönségünk kármentéséért március 12-én a műsorrendünkben szereplő Sirály című előadásunkat zárt nézőtérrel ugyan, de Facebook csatornánkon élőben közvetítve lejátszottuk, hogy ha csak virtuálisan is, de nézőink ne

maradjanak a következő napokban sem színházi élmény nélkül.

A színház szándéka szerint a jövő év márciusában ismét megszervezi az egyre nagyobb népszerűségnek örvendő SHOWKEYS ünnepi rendezvényét.

Szabó Réka

Tompa Miklós Társulat

Esemény fotók: Berecky Sándor

Előadás fotók: Srdjan Doroski

Mi újat hozhat nekünk ez a járvány?

A Zaj Rendszerház hosszú évek óta támogatója a színházi háttérzavak legkiválóbbjai részére alapított Magyar Teátrum díjnak. Fazekas Tamás a cég tulajdonosa azonban most elsősorban a koronavírus járvány okozta különleges állapotról – illetve annak ma még fel sem mérhető következményeiről – beszélt interjújában.

– Önök meghatározó szereplői a hazai színházakat, kulturális intézményeket a szükséges technikákkal kiszolgáló vállalkozásoknak. Ma mi jellemzi leginkább a Zaj Rendszerházat?

– A Zaj Rendszerház napjainkban 12-15 embernek ad munkát projektek és mérnöki tevékenységek esetében, s ehhez jönnek még az üzletünkben lévő alkalmazottak.

Első kulturális területen végzett munkánkat valamikor a kilencvenes évek végén végeztük, tehát több mint húsz éve vagyunk jelen a piacon. A hangrendszerek mellett éppen úgy jelentős részt foglalunk el az audiovizuális területen, vetítéstechnikában, fénytechnikában, homlokzati díszvilágításban is. A leglátványosabb referenciáink éppen ez utóbbi területről származnak, példaként említhetem a Duna Aréna díszvilágítását, vagy a MŰPA és az Aréna pláza épületének külső megvilágítási megoldásait. Elmondható, hogy Budapest modern technológiával világított leglátványosabb épületeinek jelentős része a nevünkhöz kötődik. Ezen a területen vagyunk igazán dominánsak, de az utolsó nagy projektjeinkben audiovizuálisan is – LED fallal, közvetítő és oktatástechnikai rendszerekkel – komoly munkát végeztünk el.

Amit most a legfontosabbnak tartunk a cég életében – s erre büszkék is vagyunk, hogy e felé megyünk – hogy gyenge áramú audiovizuális területeken egyre több felkerésünk van komplett tervezésekre. Úgy érzem ezeket a feladatokat sokkal átgondoltabban és jobb minőségben tudjuk és vagyunk hajlandók elvégezni, mint a konkurens cégek. Szerencsére ezt egyre több helyen kezdik is értékelni, hiszen mi az összes technológiát – egyenrangú félként kezelve őket – házon belül megcsináljuk.

Ezeket a technológiákat az informatika fogja össze, az egész felett pedig egy IT hálózat található, ami nélkül a rengeteg különféle alkotó elemet nem lehet működtetni. Ha az egyenlőséget és az átlagszintet nézzük, egyben, átlátva, összehangolva a technológiák működtetésének megvalósulását – nem állítom ezzel, hogy egy-egy részterületnek nincs jobb szakembere – akkor kiemelkedők vagyunk mindenki máshoz képest.

A fentiek a tervezési oldalra vonatkoznak, kivitelezésben mi minden projektnél elfogadjuk, hogy másokkal megosztva is megvalósulhat valami, s emiatt mi is örülünk, ha betársulhatunk egy-egy nagyobb beruházásba.

– A múlta visszatekintve milyen évet zártak tavaly?

– Alapvetően jó évet zártunk tavaly szép munkákat kaptunk és azokat sikeresen el is végeztük, így ebből a tekintetből nincs okunk panaszra. Az idei év is jól indult, de a mostani helyzet teljesen új fordulatot hozott, s ma még nem tudjuk ennek a negatív hozadékát.

– Milyen hatással volt eddig Önökre a járvány?

– Mi szolgáltatást alapvetően nem nyújtunk, rendezvények, fesztiválok hangosításával, világításával nem foglalkozunk, azt azonban látjuk, hogy a környezetünkben lévő ilyen jelegű vállalkozásoknál elképesztő összeomlás van, gyakorlatilag nullára esett vissza a megrendelés-állományuk, pont most, amikor Húsvét táján be kellene indulnia a szezonnak.

Az is láttnivaló – ami majd későbbiekben ránk is nagyobb hatással lesz – hogy nagyon lelassult az építőipar,

elhúzódnak a projektek, a döntéshozások és megrendelések szinte nullára álltak le. *Olyan minden mintha egy nap per hét sebességgel haladnánk ugyanakkor a fizetéseket, rezsi-költségeket ugyanúgy kell fizetnünk, mint ezelőtt.*

Jó néhány színházi technológiai pályázat jelent meg az év elején, amik elindultunk, de éppen a napokban tájékoztattak arról, hogy ezeket visszavonták, tehát valószínűleg az összes ilyen színházaknak beszállító cégnél ez nagyon komoly gondot okoz.

Van egy boltunk is, ahol a járvány hatása már erőteljesen éreződik, az ottani forgalmunk a töredékére esett vissza,

– Úgy gondolják sokan a színházak bezárása főleg a művészeket, színészeket érinti, ön azonban kiszélesíti ezt a kört.

– Természetesen, hiszen van egy olyan beszállítói hálózat, amelyik állandó megrendeléseket teljesítve nagyban és elengedhetetlenül hozzájárul a színházak működéséhez. Most azonban ebben a nehéz helyzetben ők – és mi is ebbe a körbe tartozunk – sem kapnak megrendeléseket.

Úgy látom, ha ennek a mostani állapotnak nyárig nem lesz vége – s ma még ember nincs, aki ebben a tekintetben biztosat tudna mondani – akkor hatalmas lesz a baj. A nyár Magyarországon legalább egymillió embernek biztosít bevételt – gondolkunk a turizmusra, vendéglátóhelyekre, szállodákra stb. – ráadásul úgy, hogy ezek az emberek szinte egész évben a nyári keresetükből tartják el magukat.

– Visszatérve a szűkebb szakterületre itt milyen jelenségek tapasztalhatók?

– A színházak szinte tetszhalott állapotba kerültek így a fejlesztések is késnek, zárójelbe kerültek. Megérttem, hogy a pénzeket máshová kell most csoportosítani a legfelsőbb döntéshozóknak, ugyanakkor ezzel emberek ezrei veszíthetik el a megélhetésüket. A színházi nagyberuházások halasztódnak, és senki nem tudja a későbbiekben mi lesz belőlük. Ezekből a munkákból legalább hat-nyolc hozzánk hasonló cégnek lenne árbevétele, de ha ezek el sem indulnak, akkor erre hiába is várunk. Ugyan-úgy a sportberuházások elmaradása, a megindult beruházások lelassulása mind-mind sújt minket.

– Mi lenne a megoldás?

– Véleményem szerint az államnak fent kellene tartani a beruházásokat – jelenleg késik minden, átcsoportosítások, halogatások vannak, leállt a döntéshozatal – hogy ezzel is pörgesse a gazdaságot, mert az ezekből befolyó összeg elég lenne ahhoz, hogy életbe tartsa ezt a szakmát. Úgy is mondhatnánk – stílusosan szólva – ez lenne ennek a szakmának a lélegeztető gépe. De sajnos ez még eddig nem történt meg, csak a lassulást érzékeljük.

Megérttem, hogy a színészeknek kell valami módón alapjövedelemhez

jutniuk, de a járvány színházak bezárását kiváltó következménye nem csak az ő megélhetésüket, életüket sodorta bajba, hanem a háttér munkásokét, és a színházakba beszállító cégek dolgozóinak létfenntartását is.

Az is látható, hogy szinte minden leállt, vagy legalábbis lecsökkent a szolgáltatások a termelés vonalán ugyanakkor vannak olyan tendenciák, amik pont az olyan profilú cégeknek, mint mi, nyújthatnak új lehetőségeket.

– Mire utal ezzel a megjegyzésével?

– A világnak egy-egy ilyen megálló eseménye minden esetben változásokat is hoz magával. A távoktatás, a digitális munkavégzés a home office mostani bekerülése a köztudatba sokkal intenzívebben, erősebben ment végbe, mint bármikor valaha. Ezekre a dolgokra helyeződik át a hangsúly az oktatás és a kultúra területén egyaránt.

Az által, hogy a társadalmak elmennek abba az irányba, hogy élni tulajdonképpen otthonról is lehet, nagyon nagy fejlődés várható ezen a területen. A sportban már régen természetes, hogy az emberek nem csak kimennek egy-egy focimeccsre, vagy más sporteseményre, hanem otthon a fotelben ülve megnézik azokat közvetítéseit. De ma még teljesen szokatlannak az – az egyetemeken már jobban előfordul, de még ott is luxusnak számít – hogy egy általános iskolában kamerarendszerek legyenek az osztálytermekben.

Ha valaki előre gondolkodik a jövőről, abban felmerülhet, hogy teljesen jól lehetne tanítani távoktatással is abban az esetben, ha tegyük fel egy gyerek beteg ugyan, de mondjuk, olyan állapotban van, hogy azért oda tud figyelni a tanár által elmondottakra. Így ő is részt vehetne a tanórán, de ehhez az kellene, hogy az osztályban legyen kamera, ami mutatja a tanárt és a táblát, illetve mikrofon, ami felhangosítja a beszédet. Ennek megvalósítására ezek a technológiák – alapvetően elérhető áron ezek megvalósíthatóak is – csak egy-egy felújításnál, vagy új építésű iskoláknál gondolnunk kell ezekre a lehetőségekre, amik adott esetben majd nagyon sokat segíthetnek. Így a digitális oktatás nem csak az elküldözgetett feladatlapokból, hanem időhöz kötött előadásokból, valós idejű tanári magyarázatokból

is állna és ez által a gyerekek meg lehetne az iskolaélménye is. Ma még a tanár leülve a számítógépe elé csak ugyanolyan konferenciabeszélgetés résztvevő, mint bármelyik más diák, de ez már kevés, ez már nem elégíti ki a modern kor követelményeit. Pedig a digitális eszközök sok mindenre lehetőséget adnának – az arckövető kamerától kezdve a power pointos vetített ábrák át az osztott képernyős megjelenítésig – a diák pedig otthon is úgy érezhetné magát, mintha bent lenne az osztályterembe.

Ugyanez megjelenhetne a kultúrában is, a színházi előadások nem csak régi felvételekről, hanem online módon is megjelenhetnének. Így az is hozzájárulhatna a valós idejű, élő előadásokhoz, akiknek nincs módja, vagy lehetősége személyesen elmenni a színházba. A nagyméretű digitális tv-k és jó minőségű digitális hangszugárzók élményt vinnének az otthonokba, ha van olyan professzionális közvetítés a színházakból, ami ezt lehetővé teszi. A színházaknak még bevétele is származna ezekből, hiszen elő lehetne fizetni egy évadra, vagy néhány kiválasztott darab megtekintéséig. Biztos vagyok abban, hogy erre volna igény, hiszen amit néznek, az nem egy film, hanem ott és akkor – az otthoni néző szemé előtt – történnek a dolgok, éppen úgy létezik szaga van, mintha elment volna, s ott ülne a színházban. Ugyanez vonatkozhat egy múzeumi virtuális sétára, egy galéria bejárásaira is, ahová lehet, hogy egyébként soha nem juthatna el az átlagember.

Összefoglalva tehát az emberek kényeszerű otthonlété felvetett igényeket, aminek a lehetőségeit a gyorsan reagáló IT cégek és szolgáltatók ki fogják használni, s ez által profitálni is fognak belőle.

Mi az elkövetkező tervezéseknél mindenképpen javasolni fogjuk ezeknek az eszközöknek a beépítését, s úgy gondolom, most már meglesz erre az igény az üzemeltetőtől is. Persze eddig is javasoltuk ezeket a modern technikákat, – váltakozó fogadtatással – de most hogy mindenképp saját maga is megtapasztalhatta, hogy milyen a bezártság, az otthonlét, van mihez kötniük a technika iránt kevésbé fogékony embereknek is, ezek jövőbeni szükségességét.

Az interjú a 2020. április 15. napján fennálló helyzetet tükrözi.

Tölgyesi Tibor

A virtuális ekhós szekéren

Alig egy hét telt el a Szolnoki Szigligeti Színház jövő évre tervezett programjának nyilvánosságra hozatala és az új koronavírus-járvány magyarországi megjelenése között. Balázs Péter igazgató úr prófétának bizonyult, hiszen Herczeg Ferenc: Déryné, ifjasszony című műve, amely az ötödik a bemutatók sorában, a vándorszínészet nehézségeiről szól.

Mi pedig, az után, hogy székhelyünkről az Aba-Novák Agóra Kulturális Központ színpadára vándoroltunk, most ismét tovább kell, hogy álljunk - ezúttal a virtuális térbe, hogy ott szolgáljuk hivatásunkat.

Szerencsére a színészek legfontosabb tulajdonságai az alkalmazkodás, a rugalmasság és a találékonyság. A technika pedig olyan fejlett már, hogy számos lehetőséget kínál a színházi munka folytatásához, illetve a közönséggel való kapcsolattartáshoz.

Így elkezdhetünk készülni őszi bemutatóinkra! A Kőműves Kelemen című rockballada olvasópróbáját, melyet Radó Denise rendez, április 2-án tartottuk meg az online térben. Zilahy Lajos: A házasságszédelő, illetve Anton Csehov: Leánykérés című egyfelvonásosait április 9-én fogjuk „elolvasni” – szintén online. Mindkét darabot Mikó István állítja a Szín-Mű-Hely-ünk színpadára.

A folyamatokról kép-és hanganyag is készül majd, melyek részleteit közzé tesszük a színház internetes oldalain. A dalok és a mozgáselemek betanítása szintén távoktatás keretében zajlik, pontosan meghatározott menetrend szerint. Ugyanilyen technikai feltételek mellett kerülhet sor a szövegösszemandó próbákra is.

A digitális oktatásban színészeink a Szolnoki Tankerületi Központtal és a Szolnok Televízióval együttműködve vesznek részt.

Április 3-án színházunk honlapján elérhetővé tettük a Lift című előadást, amely szeretett művészi, Mészáros István drámájából készült és korábban a Szín-Mű-Helyben került rögzítésre. Az online-bemutató hatalmas sikert aratott, rendkívül sok pozitív visszajelzés érkezett.

További online megjelenésünk lesz Radó Denise A tündér és az összekutyult mese című interaktív alkotásának ősbemutatója. A mesét maga a szerző rendez, ennek olvasópróbája április 2-án, szintén az éterben zajlott. Műsorra kerül majd A beszélő fa című animációkkal illusztrált mesedarab Jankovics Anna rendezésében. Szakonyi Károly A két nő és valaki című szatírjából készült előadásunk háromrészes hangjátékváltozatát májustól hallgathatják meg az érdeklődők. Májusban egy további ősbemutatót is tartunk

az éterben: Mészáros István Sherlock Holmes-ról szóló színművének hangjáték-feldolgozásában a társulat szinte minden művésze részt fog venni.

Ezen alkalmakon felül korábbi nagyszínpadi produkcióink közül válogatunk és levetítjük három nagyszerű előadásunkat: Bródy Sándor művét, A tanítónő-t, Bíró Lajostól a Sárga liliom-ot és június 4-én, a Nemzeti Összetartozás Napján Hunyady Sándor színdarabját a Feketeszárú cseresznyé-t. Így szeretnénk gondoskodni arról, hogy nézőink a karantén ideje alatt se nélkülözzék az erőt adó, a nyugalomra és szépségre fókuszáló szellemi táplálékot.

A Szolnoki Szigligeti Színház társulata mindent megtesz azért, hogy megőrizzük a derűnket, a higgadságunkat és a tetterőnket azokra az időkre, amikor ismét találkozhatunk, és újra felfedezhetjük az élő színház csodáját.

Virtuális ekhós szekereinkön addig is házhoz visszük Önöknek tudásunk legjavát és a színpadi irodalom örökbecsű kincseit. S míg véget érnek a vészterhes napok, ahogy Petőfi írta:

„Két csillag sűgára
Derengje át egünk:
Hon és erény legyen
E két csillag nekiünk.”

Online videókkal segíti az oktatást a szekszárdi német színház

Online videókkal segíti a német nyelvű nemzetiségi oktatást a szekszárdi Magyarországi Német Színház (Deutsche Bühne Ungarn – DBU), amelynek áprilisi programjai a koronavírus-járvány miatt elmaradnak.

Lotz Katalin, a színház igazgatója az MTI-nek elmondta: a társulat a német nemzetiségi általános iskolák és gimnáziumok kötelező olvasmányai közül válogat irodalmi műveket, amelyeket a DBU színészeinek tolmácsolásában láthatnak majd a diákok.

„Ezzel szeretnénk hozzájárulni a digitális oktatáshoz, megkönnyíteni a tanárok munkáját és a diákoknak is élvezhetőbbé teszi a tananyagot” – tette hozzá.

A színház legkésőbb a jövő hét elején teszi közzé honlapján (<https://dbu.hu>) a már elkészült felvételeket; többek között A bölcs Nánán egy monológját, a Koch Valéria műveiből összeállított Valéria verselt világa című előadás részleteit. Emellett klasszikus német költők – Goethe, Schiller, Rilke – verseiből, drámai monológokból, novellákból készítenek filmeket.

A DBU közösségi oldalán és a népszerű videomegosztó csatornán is megjelenik produkciókkal, mások mellett A sirály március végére tervezett, de elmaradt bemutatójának „kedvcsinálóját” láthatják az érdeklődők.

Áprilisban nemcsak az előadások, hanem a színház más programjai is elmaradnak, köztük a német nyelvű gimnáziumok színjátszóinak találkozója. A társulat igazgatója azt mondta, úgy tervezik, hogy ősszel pótolják az elmaradt bemutatókat és programokat.

Zenthe Ferenc drámapályázat

A Zenthe Ferenc Színház – névadója születésének századik évfordulójára – nyílt drámapályázatot hirdet, két kategóriában, melyekben a műfaj szabadon választható.

Az I. kategóriában olyan műveket várunk, melyek Zenthe Ferenc filmjeiből merítik témájukat és/vagy azok színpadi adaptációi, illetve átdolgozásai.

A II. kategóriánk egy évfordulóhoz kapcsolódik. 2022-ben ünnepli Salgótarján városát nyilvánítása 100. évfordulóját. Ezen centenáriumi évhez kapcsolódóan olyan színpadi műveket várunk, amelyek Salgótarján város sorsfordító, történelmi eseményeiből, vagy polgárainak mindennapi életéből merítik témájukat, illetve a város valamely jeles személyiségének életét dolgozzák föl.

A pályázatra kizárólag olyan magyar nyelvű színdarab nyújtható be, amely még nem jelent meg nyomtatásban, nem mutatták be színpadon, nem nyert díjat korábbi drámapályázatokon, illetve előadási, vagy közlési jogával más intézmény nem rendelkezik. Egy szerző (vagy szerzői társulás) csak egy művet nyújthat be a pályázatra.

A pályaműveket két – írógéppel írt, vagy számítógéppel nyomtatott – példányban kell beküldeni. A pályázat jellegű: a szerző nevét és címét kérjük, hogy külön lezárt borítékban mellékeljük.

A pályázatokat kizárólag „Drámapályázat” feliratú postai küldeményként kérjük a Zenthe Ferenc Színház címére (3100 Salgótarján, Fő tér 5.) eljuttatni, a postabélyegző legkésőbbi dátuma 2020. szeptember 30. lehet.

A színházi és irodalmi élet neves képviselőiből álló bírálóbizottság a két kategóriában egyenként 1,5 millió forint összegű díjat ad ki, továbbá egy-egy 800.000 Ft értékű különdíjat adhat ki. Az eredményhirdetés 2021 januárjában, a Zenthe Ferenc Színház Kultúra Napi premier előadása előtt lesz.

A díjnyertes műveket a Zenthe Ferenc Színház a 2021-22-es évada során színre viszi, a Palócföld c. folyóirat pedig megjelenteti.

A 2021-22-es évre a győztes drámák magyarországi bemutatásának kizárólagos joga a színház, a szöveg első közlésének joga a folyóiratot illeti.

A Zenthe Ferenc Színház kész a pályázaton részt vevő többi – arra érdemes – művet is a későbbiekben színpadra állítani. A pályamunkák kéziratát nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

A pályázattal kapcsolatban érdeklődni lehet: Sándor Zoltán, művészeti vezetőnél; telefon: 30/382-7503 e-mail: szervezes@zentheshinaz.hu; valamint a színház titkárságán: telefon: 32/411-119; e-mail: titkarsag@zentheshinaz.hu

A Magyar Teátrumi Társaság üzenete a Színházi Világnapon

Március huszonhetedike van, ez a nap 1961 óta a Színházi Világnap. 1978-tól a világ valamennyi országában üzenettel köszöntik e napot. Az üzenet, melyet minden évben a világszínház egyik jelentős alkotója ír, felhívja a figyelmet a színházművészet – és tágabb értelemben a kultúra – fontosságára, tiszteleg a színészek, a színházi dolgozók előtt, kéri a közönség szeretetét és támogatását.

Az idei év színházi világnapi üzenete – Shaheed Nadeem pakisztáni drámaíró tollából – arra biztat, hogy ismerjük fel a színházi tér szakralitását, a színházi spirituális erejét, a színház ugyanis felkavaró lelki élmé-

nyek megidézésével gyógyító energiák felszabadítására képes. De egyben felhívja figyelmünket a színház felelősségére is, mellyel közösségünknek, környezetünknek tartozik.

A magyar színház szent, jól tudjuk ezt, hiszen a kezdetek óta a volt, nemzeti nyelvünk, kulturális emlékezetünk ápolásának legjelentősebb közösségi tere. A Magyar Színház és a Világ színháza nem tehet mást: szövegeket mond, beszél, mutat, fogalmaz át – láttat és hallat. És természetesen az együtt élő nézőit résztvevővé akarja tenni.

De színházi elődeink a társadalmi felelősséget is mélyen átértékelték és tanúsították: az 1848. március 15-i

félbeszakadt Bánk bán idején, az első világháború front- és hadifogolyszínházaiban, a sebesültek megsegítésére tartott estélyeken, de tanúsították a második világháború lebombázott színházak – akár saját kezű – újjáépítésével, vagy az 1956-os forradalomban, az 1989-90-es eseményekben való bátor kiállással.

Színház bárhol születhet és születik, ahol szükség van rá, sokszor Thália templomain kívül is, ha a helyzet úgy kívánja. Színházaink, színházművészeink, színházi dolgozóink a mostani emberpróbáló időszakban is bátran, józanul állnak helyt, felismerve, hogy néha bizony az a felelős döntés, ha a színház bezárja kapuit.

Sokan közülük, kihasználva ismertségüket és a rájuk irányuló médiafigyelmet, türelemre, egymás iránti felelősségvállalásra, otthonmaradásra biztatták a nézőiket. Közben tudták azt, hogy az elmaradt előadások számukra súlyos bevételkiesést okoznak.

Egyre több színház és zenekar vállalja, hogy előadásait, koncertjeit interneten közvetíti, ezzel is enyhítve valamelyest a kényszerű elszigetelődés nehézségét. Más intézmények alkalmi közvetítésekkel, felolvasószínházi előadásokkal jelentkeznek, vagy korábbi előadások felvételeit teszik közzé az interneten, amelyek segítik a jelenlegi kényszerhelyzet megértését, feldolgozását.

A közönséggel szinte együtt lélegző színházművészek számára igen hálálatlan helyzetek ezek: üres széksoroknak játszani, arctalan kamerák előtt, lemondva a taps feloldozó, közösség-

teremtő pillanatairól. De mégis úgy döntenek, hogy nem maradnak, nem maradhatnak némák. Tudják, hogy az élő emberi szóra most még inkább szükség van, hogy a művészet gyógyító erejének megérezése, a teremtő képzelet életben tartása nemzeti szellemi egészségének záloga. Ebben kellett, és kellene most talán még fokozottabban: éssznel, érzséssel, okos indulatnál lennünk.

A színházi világnapon így távolból mondunk köszönetet színházművészeinknek, színházban dolgozó kollégáinknak józan helytállásukért, társadalmi szolidaritásukért, kreatív és leleményes megoldásaikért, amelyekkel közönségüket átszövik a kényszerű magány időszakán, hogy az új évadban ismét együtt ünnepelehesse a magyar színház csodálatos gazdagságát. Ehhez kívánunk mindenkinek szellemi és érzelmi erőt, jókedvet, bőséget és védő kart.

Ez egy lehetőség is, hogy újragondoljuk a világ menetét

Vidnyánszky Attila gondolatai a Színházi Világnapon

Azok közé tartozom, akik szerint ez a járvány egy jel is. Figyelmeztetés az egész emberiség számára. És egy lehetőség is, hogy újragondoljuk a világ menetét. Kell, hogy legyen bennünk hit, hogy felépíthetünk egy olyan világot, ahol az egymás iránti valóságos szolidaritás áll mindenek középpontjában - mondja egyebek között Vidnyánszky Attila a Nemzeti Színház vezetője világnapi köszöntőjében.

– Március 27-e van, a Színházi Világnap. Ilyenkor a színházat a színházcsinálókat, egy kicsit magunkat

szoktuk ünnepelni. Furcsa ünnep, ha ünnep ez most, hiszen Európában, így Magyarországon is zárva vannak a kulturális intézmények, zárva az összes színház, a Nemzeti Színház is – mondta videóüzenetében a Nemzeti Színház vezetője.

– Csak csodálattal és igazi őszinte áhitattal tudjuk nézni a kórházi dolgozókat, orvosokat, ápolókat, alkalmazottakat heroikus közdalmát. De nagy tisztelettel politikusaink küzdelmére is, akiknek óriási felelősség van most a vállán, hogy megfelelő irányba, megfelelő ritmusban dötsenek és tegyenek, és ránk pusztán az a feladat

hárul most, hogy végrehajtsuk a kéréseket illetve az első számú alapvető kérésüket, hogy maradjunk otthon. Próbáljuk otthonról megszervezni a munkánkat, és én úgy gondolom, hogy a Nemzeti Színház alkalmazottai ezt nagy-nagy felelősséggel végre is hajtják, és én azt látom, hogy a szakma is tudja, lája a helyét most. Ez így helyes. Ez most az egyedüli feladatunk – emelte ki.

– Én azok közé tartozom, akik úgy gondolják, hogy ez a járvány egy komoly jel is. Egy figyelmeztetés az egész emberiség számára, és egy lehetőség is, hogy újra gondoljuk a

világ menetét. (...) Biztos, hogy újra kell gondolni mindent itt a mi magyar közösségünk dimenziójában is. Biztos, hogy újra kell fogalmazni egy sor dolgot. Sokkal józannabban, sokkal tisztábban. Ez egy figyelmeztetés, hogy nem megfelelő hangnemben létezőnk. Egy figyelmeztetés, hogy az a torzalkodó, gyűlölködő intonáció, amiben létezünk az a közösség, az a pusztító, és kell hogy legyen bennünk hit, hogy lehet egy olyan világot felépítenünk, ahol az egymás iránti valóságos szolidaritás áll mindenek középpontjában. Az egymás iránti szeretet, mint hangnem, határozza meg a lé-

tezésünket, és ezért mindenki tehet...

Én lehetőséget is látok ebben az iszonyatban, és természetesen azért imádkozom nap mint nap, hogy minél kevesebb áldozat legyen, hogy minél hamarabb véget érjen az egész és minél hamarabb fellelegezhessen ez a világ. (...)

Ezzel együtt is az összes kollégának, az összes színházi embernek, aki most szorongva várja ezen történet végkifejletét, kívánok azért olyan pillanatokat, amikor mégiscsak ünnep költözik a mai napon a szívébe – emelte ki üzenetében Vidnyánszky Attila.

Színháztörténet a díványon

Megannyi érdekességgel segíti az ismeretbővítést és szórakozást az Országos Színháztörténeti Múzeum és Intézet. Blog-bejegyzésekkel, színes történetekkel, sosem látott fotó- és videó anyaggal, életrajzi ritkaságokat segítenek szakembereik.

Napi érdekességek a teátrumból

Tematikus, színes érdekességeket oszthatnak meg Facebook oldalunkon (www.facebook.com/oszmibp), Dívák sorozatukkal a színjátszás legnagyobb dámáiról készítenek érdekes posztokat, korabeli fotókkal. Ezen kívül megemlékeznek az aznapi évfordulókról és neves ese-

menykről is. Karantén blogjukban (<https://oszmi.hu/index>) szintén színháztörténeti érdekességeket olvashatunk többek között Bajor Gizi kálváriáját a szappanokért vagy Darvas Iván ellenszenvének okát a műanyagok iránt.

Online térbe költözött kiállítások

Nemcsak érdekes olvasnivalókkal szórakoztatják a színház szerelmeit, kiállításai egy részét is az online világba költöztették. Kifordítva elnevezésű tárlatukkal bábtechnikai kulisszatitkokat tudhatunk meg leghíresebb bábunkról, Vitéz Lászlóról, ellenfeléről, a Hosszú ördögről

vagy Csokipofáról. De megtudhatjuk azt is, mi az a stucni, milyenek a valódi árnyjátékok, és hogy honnan ered a bunraku. Mindezt számtalan videóval, fotóval és érdekes leírással.

(<https://embed.culturalspot.org/embed/exhibit/CwICeLaOgXa3LA>). Az OSZMI Fotótárának gyűjteményéből 2016-ban összeállított virtuális kiállításukkal az elhunyt, felejthetetlen művésznő, Psota Irén előtt tisztelegnek. (<https://embed.culturalspot.org/embed/exhibit/jQLSiHkq30qIA>). A Nemzeti Színház kétszeres Kossuth- és Jászai Mari-díjas, érdemes és kiváló művész végrendeletében az intézetre hagyta mindazt, amely színészi munkássága részeként keletkezett. Ezeket felhasználva nyitotta meg virtuális kiállítását az OSZMI A Színház, Psota Irén címmel, melyen keresztül nyomon követhetjük egész pályafutását, pályatársainak, kortársainak méltatásával.

Jövőbeli spektakulum

Az intézet ajtajainak bezárása nem lassította le az OSZMI dolgozóinak munkakedvét. Jó néhány ötlet, megannyi terv megvalósításán dolgoznak azért, hogy folyamatosan ki tudják szolgálni a pedagógusokat

és szakembereket, valamint kultúrával és szórakozással lássák el az otthonukba kényszerülő embereket.

„Új sorozatot indítottunk a Facebookon, a nyolcvankét éves korában, 2019. április 16-án, elhunyt népszerű színházművésznőnk, Bács Ferenc emlékére. Halálának első évfordulóján kamara-kiállítással szerezte volna megidézni a sokoldalú művész szabálytalan pályafutását, de a kialakult veszélyhelyzet nem teszi lehetővé, hogy terveink szerint ezt megnyissuk, ezért egy Facebook-sorozattal emlékezünk rá.

Egy másik nagyobb sorozatot is indítottunk. Róna Viktornak, a 20. századi magyar balett kiválóságának hagyatéka az Országos Színháztörténeti Múzeum és Intézet Tárchívumába került, Facebook

posztokkal szeretnénk megmutatni a legérdekesebb Róna Viktor fotóinkat.

Terveink közt szerepel még egy nagyobb virtuális kiállítás is: Zenthe Ferenc születésének századik évfordulójára, április 24-re tervezzük megvalósítani az online tárlatot. Valamint szeretnénk olvasóinkat is bevonni egy közös munkára. Szintén a Facebook oldalunkon szeretnénk indítani színházi anekdota gyűjtést olvasóinkkal közösen.

Ezen kívül a tudományos munka tovább folytatódik és tovább szervezzük a jövőbeli rendezvényeinket is. Reméljük, a járvány leküzdése után minél többen ellátogatnak majd a valóságos kiállításainkra is!” – tájékoztatott Bodolay Géza, az intézmény igazgatója.

Világirodalmi alkotások a Fővárosi Nagycirkuszban

A Fővárosi Nagycirkusz az utóbbi négy évben előszeretettel kísérletezik ösztönművészeti darabok létrehozásával, amelyek alapját a legtöbb esetben világhírű irodalmi alkotások inspirálják. Cikkünk első részében a Lúdas Matyi a cirkuszban, valamint a Rómeó és Júlia című cirkusz-színházi előadásokra tekintünk vissza.

2016-ban a Fővárosi Nagycirkusz egy egészen új, műfajteremtő darabral rukkolt elő. Az elsősorban általános iskolásoknak készült, de az egész család számára érdekes előadás a Lúdas Matyi a cirkuszban címet kapta, amelyet Fazekas Mihály művéből adaptáltak a manézsbá. Az alkotók – Fekete Péter rendező, Pál Dániel Levente dramaturg, Szakál László zeneszerző – a cirkuszművészet eszköztárát és szimbolikáját gyúrták össze a társaművészetekkel.

Így kapott szerepet az artista-művészet mellett a színház, a zene, a tánc-és bábművészet, valamint a költészet. Az alkotók tisztelettel nyúltak az eredeti műhöz, de nagyobb hangsúlyt fektettek a népmesei motívumokkal tűzdelt történet társadalmi üzeneteire, miközben megmaradt a tartalom és a mondanivaló. Ezáltal a darab nem a bosszúállásról, hanem a belátásról, a fejlődésről, a megbozításról szól, arról, hogy mind lehetünk jobb emberek, és hogy erre embertársainknak is meg kell adnunk az esélyt.

Dr. Tóth Klára Krisztina a mandiner oldalán eképpen fogalmazta meg a darabral kapcsolatos élményeit: „A finálé fergeteges és csillogó, ugyanakkor tanulsággal is szolgál, hogy ha az emberben van alázat, hűség, szelídség, szorgalom, egyensúly, tisztaság és irgalom – mint ahogy valamennyi művészen felfedezhettük ezeket az erényeket –, úgy annak di-

csőség lehet csak a jutalma. Színház? Musical? Cirkusz? Talán nem is fontos a válasz, mert maga a tartalom, ezzel együtt a művészek és a művészet teszi csodálatossá és felejthetlenné a produkciót!”

A szerepeket idős-és fiatal artistaművészek, valamint olyan neves színészek alakították, mint az idén elhunyt Jászai Mari-díjas és érdemes művész Felföldi Anikó, a Jászai Mari-díjas Konter László, valamint Endrédi Gábor és Kabai Alex. A nagy sikerre való tekintettel a Fővárosi Nagycirkusz négy alkalommal is műsorára tűzte az ösztönművészeti tanmesét, valamint nézőink hétvégen Facebook oldalunkon online is visszanézheték az előadást.

Az előadások után interaktív rendezvény órákat – irodalom, matematika, biológia, felelős állattartás – tartottak a manézsbán.

A következő évben a Baross Imre Artistaképző Intézet Szakgimnázium diákjai a Fővárosi Nagycirkusz manézsbán mutatták be a Rómeó és Júlia című cirkusz-színházi darabot Uray Péter rendezésében és koreografálásában. A hetvenperces előadás a cirkuszművészet és a fizikai színház eszközeivel jelenítette meg Shakespeare halhatatlan művét modern maffiakörnyezetbe helyezve.

Bernhardt Dániel az elteonline-ön írt impresszióiról: „A helyszín már formabontó, az olcsó zenei betéteket is – végre – elfelejthetjük, Szakál László karmester főként vonós hangszerekkel fest elképesztő zenei világot. Nagyon kíváncsi voltam, vajon mit tudnak kihozni egy ilyen fiatal csapatból – igen, azt még nem említettem, hogy a szereplők meglepően fiatalok, azonban minden várakozásomat felülmúlták.

Most nincs szöveg, se agyonképzett színészek, hanem középiskolai végzős artisták, akik a testükkel mesélik el számunka a történetet. Az előadás könnyen érthető, követhető mindenki számára, így kiváló szórakozást képes nyújtani, viszont, az operettel ellentétben, itt a gondolkodásra vagy elgondolkodtatásra vágyó közönség számára is kedveznek az alkotók. A közsínház és cirkuszművészet ötvözése kivételesen zseniális miliőt eredményezett, olyan élménnyel gazdagodhat a befogadó, mint soha korábban.”

Bóta Gábor a fuhu-n számolt be élményeiről: „Akrobatikus elemeket használnak leginkább, de az úgynevezett fizikai színház, a kortárs tánc, a pantomim eszköztárából is elcsennek ezt-azt. És ami a leginkább értékelhető, hogy beleplántálják a produkcióba szívüket-lelkü-

ket, nagy energiájukat, szerelmre való képességüket, csalódottságukat, haragjukat, ha kell, akár agressziójukat. Érezhetően megérinti őket a történet. Odaadják magukat neki. Ez a verzió maffiak harcaként ábrázolja a közismert történetet. Székekből, asztalokból áll a díszlet jelentős része, ezekből kerekedik például verekedésre alkalmas csehó, de a báli jelenetnek semmi más nem szükséges, mint a mozgékony, ruganyos testek.”

Valamennyi Rómeó és Júlia előadásunk után rendezvény irodalomórát tartottunk Magyarországon legnevesebb Shakespeare-szakértői, egyetemi professzorok, színházi rendezők, dramaturgok közreműködésével, sőt Marosi Antalnak köszönhetően még drogprevenációs előadást is.

Szekáry Zsuzsanna

A szabolcsiak sem maradnak színház nélkül

A nyíregyházi Móricz Zsigmond Színház is hamar alkalmazkodott a veszélyhelyzet adta nehézségekhez. Online esti előadásokkal és videóüzenetekkel tartják a kapcsolatot a helyiekkel.

„Minden este, 7 óra 7 perckor, mintha előadásunk kezdődne, különböző tartalmú videókkal jelentkezünk, melyeken a Móricz Zsigmond Színház társulatának színművészei tolmácsolják közönségünk felé gondolataikat, üzeneteiket, vagy előadásainkkal kapcsolatos anyagokat jelentünk

meg.”- mondta Kirják Róbert, a teátrum igazgatója.

Az élet nem állt meg. Sok feladat elvégezhető otthonról, biztonságban. Bár a színház művészei sem állhatnak színpadra és a próbákat is el kellett halasztani, de nem tétlenkednek. „A társulat színészei ezekben a példamutatásukkal, egy-egy biztató mondattal, jó tanáccsal segítik a nézőket – elsőként Tóth Károly videóját osztottuk meg, azóta Urmai Gábor, Jenei Judit és István István is jelentkezett –, de lesznek olyan videók is, amelyekben művé-

szeink egy-egy előadást és az azzal kapcsolatos élményeiket idézik fel. Ezzel is megpróbáljuk színesebbé tenni az otthon töltött napokat.”- hangsúlyozta az igazgató.

Legfontosabb feladat, hogy a szokatlan helyzetben mindenki megtalálja azt, amivel segíthet. Szabótárunkban dolgozók például szájaszok gyártásába kezdtek, melyet a Nyíregyháza MJV Önkormányzat munkatársainak ajánlanak fel. És tovább dolgoznak az előkészületi feladatokon, hogy az újranyitás zökkenőmentes legyen.

A Turay Ida Színház így gondol a Hősökre!

„Amikor ez a felhívás megfogalmazódott bennünk, arra gondoltunk, hogy a koronavírus-járvány legnagyobb hőseinek mi is szeretnénk adni!” – áll a színház sajtóközleményében.

„Bízunk benne, hogy hamarosan véget ér ez a küzdelmes időszak, és akkor majd tudunk „élményt”, kikapcsolódást nyújtani, egy nehéz időszak után.

A Turay Ida Színháznak eddig is nagyon jó kapcsolata volt a józsefvárosi Szent Kozma Egészségügyi Központtal. Kulturális együttműködési szerződése van az MH vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandárral. Sokszor hívta meg az előadásokra az itt dolgozó nővéreket, orvosokat, tisztákat és a legénységi állomány tagjait. A mostani vészhelyzetben az egészségügyi dolgozók, a katonák

a rendőrökkel együtt ott vannak a legkritikusabb, legnehezebb helyzetben és kitartanak. Ezért a Turay Ida Színház vezetősége 2020. március 30-i ülésén úgy döntött, hogy a 2020-as évad őszi időszakában ezen intézmények dolgozói vendégként, tehát ingyen látogathatják a Turay Ida Színház előadásait.

Köszönjük a kitartásukat, hősiességüket!”

Újrakalibrált a Jókai Színház

A békéscsabai Jókai Színház is átköltözött a virtuális térbe. Bár programjait újra kellett tervezni, sem a szórakoztatást, sem az oktatást, sem a mentális egészség szinten tartását nem szorították háttérbe.

Netszínház

Technikai felszereltségüknek köszönhetően nagyon sok felvétellel rendelkeznek, melyeket színészeikkel egyeztetve rendszeresen megosztanak az online térben nézőikkel. Vidám, derűs előadásokkal szóra-

koztatják a nagyréműt úgy, mint a Varázsfuvola és a Kolozsvári bíró. Tervezik többek között a Csínom Palkó, a Törvénytelen randevű, Csehov Leánykérés, a Diótörő, az Aska és a farkas, a Nyolckor a bárkán, a Ludas Matyi, a Hetvenhét vagy az Elnémult harangok és a Bánk bán cí-

mű előadásai online bemutatását is a közeljövőben.

Mesefilm sorozat

Korábban öt film elkészítésére nyert EMMI pályázatot a teátrum. Az eredeti helyszínek mind Békéscsabán vagy annak közelében találhatóak. A stúdiófelvételekhez a díszleteket a színházból válogatták, a kellékeket, ruhákat, fodrászt, sminkest, lámpákat, zeneszerzőt, színészeket, gépkocsikat szintén a színház biztosította, így csak néhány, speciálisan a filmforgatáshoz szükséges eszközt kellett vásárolniuk. A mesék dramatizálásakor kiemelt figyelmet fordítottak arra, hogy minden színésznek jusson valamilyen színészi feladat. Az öt film - amely a kiírás szerint - óvodásoknak készült, a következő volt: Az okos lány, Jávorfából furulyácska, A medve és a macska, Szóló szőlő, mosolygó alma, csengő barack és a Szent Balázs legendája. Ezek most szintén megtekinthetők Facebook oldalukon.

A színház nem állt le

„A műhelyek dolgoznak, készülnek a Vas Albert 13 almafa című előadásának díszletei, jelmezei és a Megfeszített című rockopera díszletei és jelmezei is. A 13 almafa szereplői Kis József rendezővel online próbálnak, a Megfeszített rockopera zenei anyaga a főszereplőknél van, akik gőzerővel tanulják a dalokat online segítséggel, hogy amikor véget ér a bezártság, minél hamarabb a közönség elé tudjunk állni az új bemutatóinkkal.” – avatott be jövőbeli terveibe Seregi Zoltán, a színház igazgatója. „Nagyon fontos, hogy ebben a kényszerű szünetben se ma-

radjanak hűséges nézőink előadások nélkül és nemcsak azért, mert bérletes előadásaink maradtak el, hanem az az erős kapcsolat és szeretet, ami hosszú évek alatt létrejött a színház és nézői között ne szakadjon meg. Arról nem is beszélve, ebben a nehéz helyzetben a színház, a színészek talán meg tudják teremteni azokat a percek, órákat, ami kikapcsolódást nyújthat, reményt, bizakodást adhat, hogy minél kevesebb nehézséggel, gondnal, fájdalommal vészelhessük át együtt ezeket a heteket.” – hangsúlyozta a teátrum vezetője.

Segélyalap és lelki munió

Folyamatosan gondolkozunk, törjük a fejünket, hogy mi mindent lehetne még kitalálni, hogy értékesen tölthessük el közönségünkkel együtt az élő előadások nélküli időt. Színészek verseket, novellákat mondanak fel telefonjaikra, amelyek szintén láthatóak online felületeinken ezzel segítve azt, hogy senki se maradjon kultúra nélkül. Hangskönyvet vesznek fel a Vakok és Gyengénlátók Szervezetének, éttermükből ebédet hordanak ki a rászorulóknak, maszkokat varrnak, és ott segítenek, ahol csak tudnak.

Többféle segélyalapot hoztak létre az elmúlt hetekben, főleg azoknak a művészeknek, akik nem voltak éves szerződésben egy színháznál sem, hanem szabadúszóként, egyes szerepekre szerződve dolgoztak. Számukra rettenetes ez a helyzet, hiszen egyik napról a másikra jövedelem nélkül maradtak. „Óriási dolog, hogy végre van valami, amiben a színházi szakma össze tud fogni.” – fejezte ki háláját és elismerését Seregi Zoltán.

Tomcsa estek – csütörtök. 8

Gazdagodjanak színházélmény-nyel otthon! A Tomcsa Sándor Színház áprilisban indítja el online előadásorozatát Tomcsa estek - csütörtök.8 címmel. Ebben a hónapban a teátrum négy alkalommal várja a képernyők elé a színházkedvelőket, április 9-étől kezdődően minden csütörtökön egy-egy kedvelt, a nézők által is kért előadással. Minden előadás egyszeri alkalommal lesz megtekinthető, a színház Facebook-oldalán.

Április 9-én, csütörtökön este 8 órától Miro Gavran, horvát kortárs szerző *Fagyi* című darabját láthatják a színház Facebook-oldalán. A darab magyar nyelvű ősbemutatójára 2019. október 2-án került sor, Barabás Árpád rendezésében, stúdiószínházi körülmények között. A bemutatót követően a színház folyamatosan telt házzal játszotta az előadást, az április közepére betervezett előadá-

sokra már februárban elkeltek a helyek, ezért a nézők kérésére első alkalommal ebben a hónapban ezt az előadást közvetíti az online térben a színház.

A következő csütörtökön, április 16-án este 8 órától az ugyancsak nagy sikernek örvendő, de egy sérülés miatt keveset játszott előadásra kerül sor az Andrea Gavriuli rendezte mozgásszínházi előadásra, a *Terméketlen szépségre*.

Április 23-án, 20 órától a Tomcsa Sándor Színház népszerű, 2018-ban bemutatott, *Nem lesz reggel, Fred!* című előadása lesz látható, Antal Csaba főszereplésével. A színház nemrég újította fel az előadást új szereposztásban, mivel a produkció egy nagyobb lélegzetű magyarországi turné vett volna részt május elején, a darab szerzője, Moravec Levente meghívására, melyre sajnos a jelen körülmények között nem kerülhet sor.

A hónap utolsó előadására 30-án kerül sor, amellyel a színház a román nézőknek is kedveskedik, hiszen **román felirattal** lesz látható a Thornton Wilder: *A mi kis városunk* című előadása. A Vladimir Anton által rendezett produkciót a Legjobb előadás díjára jelölte a XXVIII. UNITER Gála Ludmila Patlanjoglu, Maria Zărnescu és Călin Ciobotari színházkritikusokból álló jelölő-zsűrije. Jakab Tamást, a Tomcsa Sándor Színház színművészt a Legjobb pályakezdő díjra jelölte a Román Színházi Szövetség az előadásban alakított George Gibbs szerepéért. Az előadást a Thália Színház nézőinek is ajánlja a színház, hiszen május elején, Budapesten játszotta volna a társulat.

Maradjanak otthon, gazdagodjanak élményekkel és emlékezzenek arra, hogy színházba járni jó.

Virtuális próba Debrecenben

Az öreg hölgy is otthon maradt

A karantén ideje alatt népszerűvé vált Zoomon keresztül folytatja Az öreg hölgy látogatása próbáit a Csokonai Színház társulata.

A Dürrenmatt-darab bemutatója március 26-án lett volna a debreceni teátrumban, ám a koronavírus-járvány okozta szigorító intézkedések miatt két héttel a bemutató előtt befejezték a próbákat, ami az egy hónapos megfeszített munka után érzékenyen érintette a készülő produkció alkotóit, színészeket, rendezőt és a műszaki dolgozókat egyaránt. Keszég László, a darab rendezője szerint a Zoomos találkozások pszichésen is segítik a társulatot.

„Március 12-én, amikor kijöttünk a színházból, senki nem gondolta, hogy ekkora változás áll be ilyen rövid idő alatt mindannyiunk

életében. Ennek a feldolgozásában is segít a Zoom-os együttlét. A netes találkozások nem helyettesítik az élő próbát, nem lehet a két dolog egy lapon említeni, de segít a mentális egészség megőrzésében és a memória karbantartásában, nem utolsósorban, ha így lehet dolgozni, akkor így dolgozunk, mert dolgozni kell, nem állhatunk le. Teljes értékűen lehet elemezni a darabot, és meg is tesszük. Ezek az okai a netes próbáknak.”

A Zoomos próbák április 3-án kezdődtek. A színészek a jövő hét elejétől délelőttönként találkozhatnak majd az online térben a rendezővel.

A darab főbb szerepeiben, egyelőre bizonytalan időpontban, Kubik Annát, Varga Klárit, Herczeg Tamást és Bakota Árpádot láthatja majd a közönség.

Bármilyen is történt, a színház működik tovább!

Színházi lét járvány idején – talán ezzel az alcímmel is íródhatna ez a négy szereplős interjú összeállítás, mely a budapesti József Attila Színház veszélyhelyzet alatti mindennapjait mutatja be olvasóinknak.

Nemcsák Károly színházigazgatóként soha nem találkozott olyan krízishelyzettel, mint amilyent a koronavírus okozott. Egy vezető azonban azért is van ezen a poszton, hogy minden körülmények között a legjobb belátása szerint – messzemenően figyelembe véve színháza, s az ott dolgozók érdekeit – cselekedjen. Erről a nem várt, s valóban nehéz feladatáról osztotta meg velünk a közelmúltbeli intézkedéseit és elképzeléseit:

– Úgy érzem, színházigazgatóként elsődleges feladatomban szakembereink megtartása, hiszen muszáj továbbra is abban a reményben dolgoznunk, hogy a mostani válságnak mihamarabb vége lesz. Ha az évadot nem is tudjuk úgy befejezni, ahogy szerettük volna, elmaradt előadásainkat mihamarabb, legkésőbb a következő évad elején pótoljuk.

Bízva abban, hogy minél előbb lecseng ez a járvány, készülünk a következő szezonra.

Jelen pillanatban még fogalmunk sincs arról, meddig tarthat a mostani állapot, és hogyha befejeződik, nézőinknek mennyire lesz igényük a színház látogatására. Hány előadást tudunk majd játszani, illetve az emberekben mennyire marad meg az a veszélyérzet, ami napjainkban kezd mindinkább kialakulni bennük. Nemcsak a hossza, hanem az utóhatása is kiszámíthatatlan a járványnak, de mindenki reménykedik abban, hogy nyár elejére valamennyire normalizálódik a helyzet. Fontos lesz majd számunkra az is – ennek részletei még nem teljesen tisztázottak – hogy milyen rendszerben és ütemezésben kapjuk meg az állami támogatást, de nyilván a Fővárosi Önkormányzattal sem szakad meg a kapcsolatunk.

A nálunk fellépő színészeknek darabszerződésük van, tehát nem az alkalmazottjaink, hanem vállalkozókként számlálnak felénk. Ha lesz erre fedezetünk, akkor az általuk nyújtott teljesítmények alapján tudunk majd nekik fizetni. Ezt fontosnak tartjuk, lévén most nincsenek előadások, minden bevételüktől esettek. A szakszervezeten, vagy egy erre létrehozott központi alapon keresztül, reményeink szerint, mi is hozzá tudunk majd jutni pénzekhez. Az azonban biztos, hogy ezek kifizetése

mindenképpen teljesítményhez kell, hogy kötődjön.

Fontos tudni, hogy egy színház működéséhez nemcsak a színészekre, hanem a többi dolgozóra is szükség van. Ők nálunk alkalmazásban állnak, s mivel fontos számunkra mindenki megtartása, így az ő munkarendjüket is úgy kell kialakítanunk, olyan feladatokat kell adnunk, hogy ne kelljen fizetés nélküli szabadságra, vagy esetleg végleg elküldeni őket. Ez a feltétele annak, hogyha majd újra beindul nálunk az élet, akkor legyen egy olyan hadra fogható gárda, aki háttérként továbbra is képes működtetni a színházat. Ők eddig is kötődtek hozzánk, s azt akarjuk, hogy a mostani helyzetben is érezzék: számítunk rájuk és ők is számíthatnak ránk.

Ugyan nincsenek előadások – ez azt jelenti, nem tudunk nézőket fogadni – de a színház nem zárt be, működik. Egy héten egyszer kötelezően bemegyünk, s elintézzük az adminisztratív feladatokat, s a gazdasági osztályunk is folyamatosan dolgozik. A feladataink sokrétűek, s most el tudtuk kezdeni azokat a munkákat is, amiket általában a nyári időszakban végzünk el. Mondhatni, optimistán készülünk az őszre, s remélem, sikeresen tudjuk újraindítani a színházat, elkezdni a 2020/2021-es évadot.

Korponay Zsófi huszonnyolc évesen a színház egyik legsokoldalúbb színésze, most mégis egész más területen alkotott nagyot: létrehozta azt a videosorozatot, ami még ezekben a nehéz időkben is kapcsolatot teremthet színész és néző között. Ő maga az alábbiak szerint látja az eltelt napokat:

– Március 13. óta vagyunk itthon, akkor próbáltunk utoljára. A járvány a főpróbahatűnkét vágta el, március 21-én lett volna az évadban az utolsó bemutatónk, a 9-től 5-ig, Szente Vajk rendezésében. Szinetár Dórával, Polyák Lillával hárman vagyunk a női főszereplők, Zöld Csaba pedig A FÉRFI. Az előadás gyakorlatilag készen van, már csak a közönséget vártuk, amikor bejelentették a veszélyhelyzetet. Azért, hogy a bezártság elviselhetőbb legyen, igyekszem egyfajta rendszert tartani, mindennap csinálom valamit a lakásban, s a színház kapcsán is vannak feladataim, amiktől hasznosnak tudom érezni magam.

Többek között, ezért találtam ki a J@SZ HOME című sorozatot, amelyet színházunk Facebook oldalán publikálunk minden este 19.00-kor. A videók privát Skype beszélgetések

az aznap elmaradó előadás szereplői, alkotói között. Mesélnek a mindennapjaikról, illetve olyan kulisszatitkokról, belső apróságokról, amelyekről máskor nem mesélnek, mesélünk. Minden este valahogy megidézzük a darabot: fotókkal, videókkal, a színészek kommentjeivel, amik tovább színesítik az oldalunkon mindenki számára megtekinthető anyagokat. Bizonyos fókig kárpótoljuk a nézőket, és mi – a társulat tagjai – is újabb platformon tudjuk tartani egymással a kapcsolatot. Emellett minden adás végén felteszünk egy kérdést, a helyesen válaszolók között pedig minden nap egy névre szóló személyes videót sorsolunk ki. A napjaim most ennek a tervezésével, szervezésével, technikai lebonyolításával telnek, április végéig kész a menetrendünk.

Most, hogy az ember karanténban van, több ideje jut mindenre, magamra is jobban odafigyelek, tornázom, rendet rakok magam körül, s igyekszem nem ráfészülni a körülményekre. Kicsit pesszimista vagyok a járvány elhúzódásával kapcsolatban, úgy vélem, talán még szigorúbb intézkedések, erősebb korlátozások hatásosabbak lennének. Én az elmúlt három hét alatt mindössze háromszor jártam a lakásomon kívül, komolyan veszem az utasításokat. Pótolom az elmaradásaimat a filmes bakancslistámról, igyekszem gyakorolni az angolt. Ez a szomorú helyzet persze hoz pozitívumot is: sokkal többet tudok beszélgetni telefonon a barátaimmal, rokonaimmal. Emellett, természetesen, vágyom nagyon arra, hogy vége legyen már az egésznek, s ismét színpadra állhassak.

Fila Balásról nyugodtan állíthatjuk, hogy a színház egyik vezető férfiszínésze, így őt is sokként érte a vírusjárvány okán kihirdetett rendkívüli állapot, aminek hatását röviden az alábbiakban foglalta össze:

– Az utóbbi időben sokat játszottam, akár havonta 20-25-öt is, ami elég sok. Ezt a kényszerű szünetet meglehetősen nehezen viselem, hiszen egyedül élek, nincs feleségem, nincsenek gyermekeim. Nem mentem haza vidékre sem, ahol édesapám él, s nem látogattam meg a nővéremet sem, hiszen mindenkit igyekszem óvni.

Vannak olyan napok, amikor jobban tudom kezelni a helyzetet, de alapjában véve nagyon hiányzik a színház, a színpad, a közönség, hiszen én abban a közegben tudok igazán kiteljesedni.

Mindezek ellenére, most még jólesik az itthoni semmittevés, higgadtan, nyugodtan próbálom kezelni a

dolgot, aminek egyik eszköze az is, hogy nagyon sokat beszéllek telefonon a barátaimmal, ismerőseimmel, régi osztálytársaimmal. Naponta akár 5-6 órát is eltelefonálok, így nem érzem magam egyedül. Sokat olvasok, szörfözök a neten, most még a színházi kritikák olvasására is tudok időt szakítani. Érdekel az ezotéria, most erre is jobban van időm, ezek talán a járvány okozta bezártság jó oldalait jelentik.

Természetesen, figyelemmel kísérem a járvány terjedésével kapcsolatos híreket, bár a rengeteg ránk zúduló információba lassan bele is fárad az ember, ezért szándékosan próbálok szüneteket tartani. Nem nézek meg mindent, minden nap, hiszen annyi oldalról ömlenek az emberre a tudósítások, s ráadásul nagyon sokszor nem a pozitívumokat – amiből ha kevés is van, de biztató, hogy van – hallom megerősíteni, hanem a negatív hullámok zúdulnak ránk. Ez pedig azért is elkésztő, mert mindenki feszült már amúgy is, s nem lehet tudni, meddig lehet még az emberekre erőltetni a pánikhangulatot.

Az is érdekes, hogy a különböző országok, különféleképpen kezelik a veszélyhelyzetet – ott van például a svéd modell, akik kormányzati szinten alig tettek valamit, míg a legtöbb ország gyakorlatilag megbénítja az emberek mindennapjait –, hogy ki döntött helyesebben, azt majd az idő, a végső statisztika megmutatja.

Alapvetően betartom a javasolt óvintézkedéseket, hiszen napjában csak kétszer viszem ki a kutyámat egy rövid sétára, ha pedig bevásárolni megyek, akkor körültekintően betartom a veszélyhelyzetre vonatkozó útmutatásokat. Úgy látom egyébként, hogy azok az ismerőseim is, akik kezdetben elbátortították a járvány veszélyességét, mára már másképp gondolkodnak, s jobban figyelnek másokra és önmagukra. Én már kezdetektől nem jártam el még baráti vacsorákra sem, azt gondolom, most nincs itt ezeknek az ideje, majd később találunk időt, hogy bepótoljuk őket.

Óvatos duhaj vagyok tehát, s ez akkor megerősítésbe nem kerül a számomra. Egyébként is mindig olyan voltam, hogyha egy kollégám beteg volt, nem mentem hozzá közel, s mindig is gondot fordítottam a higiéniaira. Így eddig sem kaptam el semmit, s remélem, most is ki tudom majd kerülni, hogy megfertőződjek.

Vámosi Eszter hivatalos titulusa a József Attila Színház marketing és sajtómenedzser. Interjúnkban arra kapunk választ, a megváltozott körülmények vajon milyen mértékben befolyásolják munkáját:

– A feladataim alapvetően nem változtak, hiszen a kommunikációs struktúránk ugyanúgy folytatódik, mint ezt megelőzően. Úgy gondolom, most a legfontosabb feladatunk a nézőkkel való kapcsolattartás, a tényadatok közlése, ebben a tekintetben nincs újdonság. Az már egy másik kérdés, hogy az előre felállított terveket a mostani helyzethez kellett szabnunk, ami szép kihívás.

Bár most nincsenek előadásaink, ennek ellenére mindennap gondoskodunk az aktuális tartalomról. A

J@SZ HOME sorozatát Korponay Zsófi készíti. Emellett a háttérben én már azzal is foglalkoznom, hogyha ez a mostani, nemkívánatos helyzet megszűnik, hogyan tudjuk visszavezetni az előadásokat, kedvet csinálni a nézőknek. Az eddig megváltott jegyeink az adott előadás egy később meghirdetésre kerülő időpontjára átválthatók. Amennyiben a műsor megjelenése után sem talál a néző megfelelő dátumot, akkor más darabokra is beváltható ajándékutalványt adunk, de erről bővebben a honlapunkon tud tájékozódni mindenki. Fontosnak tartjuk, hogy a nagyszínpadi-, stúdió-, és beavatkozó színházi előadásokon túl, foglalkozzunk – a korábban tervezettek szerint – a Költészet Napjával. Az egyetlen, amit sajnos muszáj volt felfüggeszteni, az a 9-től 5-ig bevezető kampánya, hiszen a bemutató nem tudott létrejönni a tervezett időpontban. Általános tapasztalat, hogy most egyetlen színház sem tud jelen lenni aktualitásokkal a sajtóban, hiszen nincs esemény, amiről megjelentethetnénk ajánlókat, kritikákat. Majd ha újra beindul teljes gőzzel a színházi élet, akkor persze mi is visszazökkenünk a megszokott kerékvágásba. A színházunk irodai része nem állt le, ahogy én is, úgy a kollégáim is bejárnak. Híresek vagyunk arról, hogy nagyon családias csapatot alkotunk. Egy összetartó, egymást támogató, jó kedélyű közösség. Természetesen a távolságot fizikai értelemben tartjuk egymástól s vigyázunk a másikkal, de ott vagyunk, ha kellünk egymásnak. A „második emelet”, az irodák, egy körlevélben tartja a kapcsolatot, míg a színészekkel egy Facebook csoport helyettesíti a büfét. Itt osztjuk meg a privát és a publikálásra szánt információkat is.

Azt kérdezed, én miért járok be? Például otthonról nem működik a vágóprogram – nem bírja a home officet. A színészek nyilván sokkal hamarabb visszatérhetnek majd a színházba, mint a közönségünk. Minden eshetőségre felkészülünk, és remélem, hogy mi már július végén, augusztusban teljes erővel dolgozhatunk. A fővárosi színházak e-tekintetben, tapasztalatom szerint, konszenzusban működnek, folyamatosan egyeztetnek. Reményeink szerint, ha eljön az ideje, a művészeti titkárok, ugyanazzal a kezdőnappal fogják kiírni az előadásokat mindenhol. A szakemberek tartják egymással a kapcsolatot, segítenek egymásnak, megosztják az észrevételeket, hiszen a színház világa – bár talán ez kívülről nem igazán látszik – egy nagyon összetartó közeg.

Tölgyesi Tibor

Megváltozott az élet, reagálnunk kell rá!

Barna János a Színpad és Emelőgéptechnikai Kft. ügyvezető igazgatójaként a szakmában hosszú sikeres éveket tudhat maga mögött, azonban a jelenleg kialakult egészségügyi világjárvány ezt a céget is olyan változtatásokra kényszerítette, ami eddig még sosem fordult elő az életükben. Azonban attól jó egy cégvezető, hogy a helyesen felmért helyzetben megfelelően tud cselekedni, s az is mutatja egy vállalkozás stabilitását, hogy a nehéz időkre miként tud reagálni. Ezekre a kérdésekre pedig igazán, csak az idő adhatja majd meg a választ.

– Nézzünk először vissza kicsit a múltba, a tavalyi évet hogyan zárták?

– Az azt megelőző évihez hasonló eredménnyel, nagyjából másfél milliárdos árbevételrel. Sokat dolgoztunk, sokféle munkát elvégeztünk, jó évünk volt, elégedettek lehetünk. Nagybörzse mellett, Nagyváradon volt például egy színpadtechnikai felújításunk, ami a romániai munkák tekintetében egy nagyobb falatnak számított. Az ott kiírt pályázatokon egyébként egy román partnercéggel közösen indulunk, hiszen nem ismerjük annyira a helyi viszonyokat, a jogi környezetet, hogy egyedül vágjunk bele egy ilyen tenderbe.

– Az idei év azonban biztosan más lesz, mint amit előre eltervezhet az ember. A jelen pillanatban zajló koronavírus járvány Önökre milyen hatással van?

– A színházaknál végzett karbantartásaink – mivel ezek az épületek zárva vannak – teljes egészében leálltak. Most mindenki visszafogott, s ez megjelenik a karbantartások fel-függesztésében is, nekünk több mint hatvan erre vonatkozó szerződésünk van, amik mind állnak. Először azt gondoltuk, mivel nincsenek előadások, így most nyugodtan tudnánk tevékenykedni, elvégezhetnénk azokat a munkákat, amikre évad közben nem tudnak időt biztosítani, de sorra azt a választ kaptuk, hogy mivel

nem játszanak, nincs bevételük, így fogalmuk sincs arról, miből tudnak majd egyáltalán fizetni. Sajnos előre látom, hogy a vészhelyzet elmúltával egyszerre szeretne minden színház, minden elmaradt munkát elvégeztetni, ami nyilván lehetetlen, pedig ha elkezdenek játszani, újra nem tudnak majd munkaterületet biztosítani.

Úgy látom nagyon sok színházat anyagilag megfogott a járvány a magán-színházak esetében ez pedig abszolút érezhető. Ez utóbbiak nehezen boldogulnak, hiszen náluk a jegybevétel egy nagyon fontos oldala a gazdálkodásuknak.

Egyszóval sorba kaptuk a kéréseket, hogy a következő hónapokban függesszük fel a karbantartási szerződésben leírtakat, amíg a vészhelyzet érvényben van.

– Akkor most mi a helyzet az Önöknél lévő dolgozók munkaellátottságával?

– Mi a cégnél 22-en dolgozunk. Az irodát jelen állás szerint két hétre bezártuk, a tervezőink home office-ban dolgoznak, s többen szabadságon vannak. A fizikai állomány – ez nagyjából a fele a létszámunknak – tud még dolgozni a műhelymunkákon, és mondjuk még az Eiffel-házban, Operában sem állították le a munkavégzésünket. Húsvét után az irodában is újra dolgozni kezdünk.

A munkák megszerzése szempontjából nagyon fontos, hogy pályázatokon kell indulnunk, s azokon nyernünk. Jelen pillanatban nálunk most két debreceni színháznak fut a pályázata, de ezekben folyamatos

elnepölások vannak a beadásokkal kapcsolatban a feltett kérdéseinkre pedig nem kapunk válaszokat.

Dolgoztunk külföldön is, de a mostani helyzetben ez teljesen megállt. Romániába kellett például mennünk, de ott is belefutottunk egy olyan helyzetbe, hogy a kintről hazajövő kollégáinknak két hétre önkéntes karanténban kellett vonulniuk, ugyanis kint járvány sújtotta területeken is jártak. Így három emberünk azonnal kiesett a munkából. Azóta sem tudtunk visszamenni, így most csak azt várhatjuk, hogy esetleg mikor nyílnak meg újra a határok. Kint egyébként vannak előkészítés alatt lévő projektjeink, azokban is folyamatos tervezői egyeztetésekben voltunk, de ezek is megtorpantak, hiszen senki nem mehet át – sem ők, sem mi – a másik országába.

Bár kissé vissza kell fognunk a fejlettségeinket, ha van egy kis szabadidőnk – s most van – akkor azt igyekszünk úgy kihasználni, hogy a további lépésekről tervezgetünk. A műhelyben a kollégáink ebben az időszakban olyan dolgokat gyártanak le előre, amiket majd a következő hónapokban, az elkövetkező egy évben fel fogunk tudni használni.

Ha már a tervezéseket említetem a saját terveinkhez az is hozzátartozik, hogy nagyon szeretnék egy önálló, saját műhelyt – olyan 800 négyzetméter területtel – hiszen a mostani a bérleményünk, és a nagysága miatt is kinőttük már. Ez persze egyrészt rengeteg pénzbe kerülne, másrészt pedig meg kellene találni a legideálisabb helyet a számára. Arról már most látom, hogy le kell mondanunk, hogy ez Budapesten belül legyen, de szóba jöhetnének leendő telephelynek valahol az M0-hoz közeli települések Gödöllő, Nagytarcsa ipari parkjai. Jelenleg az a legfontosabb, hogy kollégáink legalább anyagilag ne érezzék meg a vészhelyzet következményeit, ehhez rendelkezünk megfelelő tartalékokkal, de lehet, hogy a műhelyprojekt emiatt későbbre halasztódik.

– Ön hogyan tekint személy szerint a járványra?

– Magánemberként úgy látom, hogy ez a járványhelyzet sajnos legalább nyár végéig ki fog tartani, s attól is tartok, hogy a nyárra tervezett évadok sem valósulnak meg, hiszen júliusban indulnának a szabadtéri előadások.

Megértem, hogy időben elhúzzuk a járványt – a szakértők szerint erre szükség van egészségügyi ellátottság szempontjából – ugyanakkor ez gazdasági szempontból rendkívül káros. Úgy gondolom azt is szívesen bevállalták volna az emberek, hogy két-három hétig nagyon szigorúan – szó szerint senki se ki, se be, sehonnan – maradjanak otthon. Így most már vannak olyanok, akik egy hónapja otthon vannak, s egyre inkább az látszik – egy kis séta, sportolás, kirándulás, kimozdulás stb. – hogy nem bírják a bezártságot, s ugyanoda esünk vissza ahol három héttel ezelőtt voltunk. Aztán lehet, jön újabb három hét bezártság, s még újabb hetek, s ezt már az emberek vé-

leményem szerint egyre nehezebben fogják kibírni. De nem csak az emberek türelme fog elfogyni, hanem a gazdaság állapota is rohamosan leromlik majd.

Vannak cégek, akik egyszerűen leálltak – én is elküldtem 6-7 embert szabadságra – de nem tudjuk mi fog a későbbiekben történni, hisz egyáltalán nem látható még a járvány vége. Ha pedig ez sokáig el fog húzódní, akkor abba nagyon sok cég bele fog roppanni.

– Ha a gazdaságnál tartunk, hogyan tekint szűkebb üzleti érdekeltségére, a magyar színházi világ helyzetére?

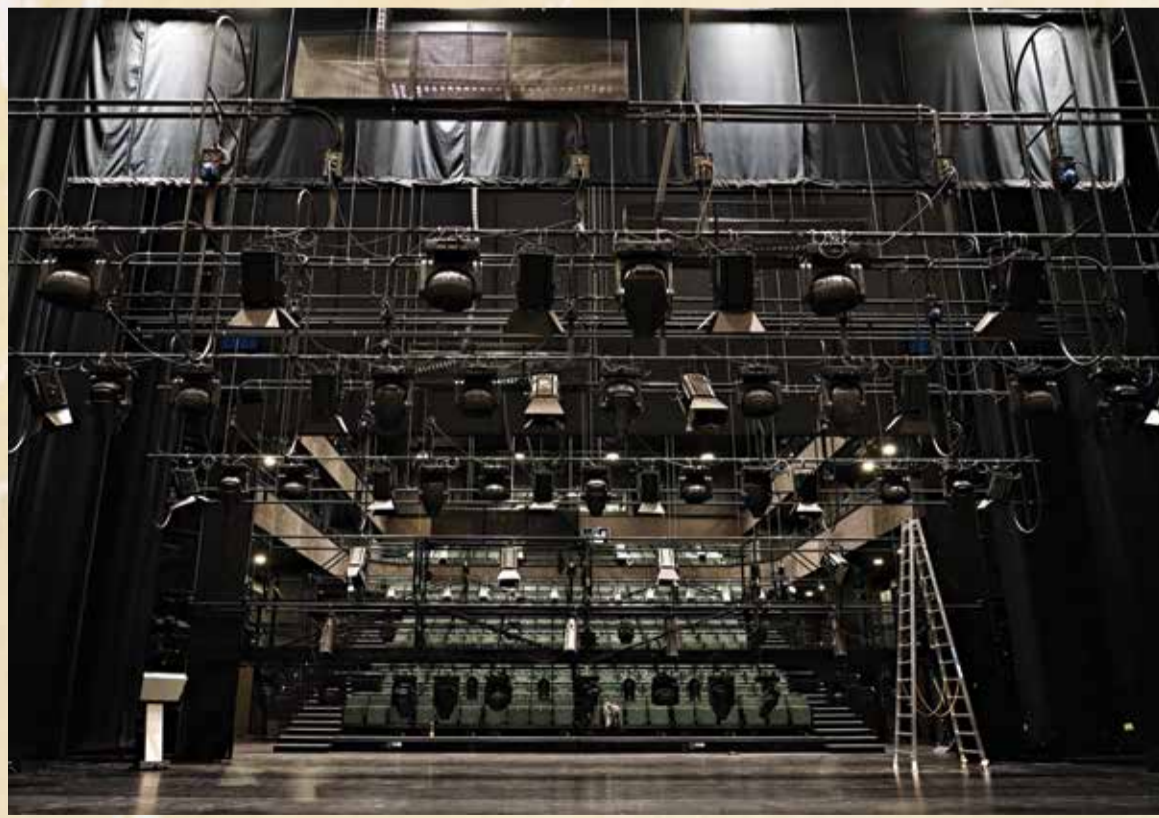
– A kulturális terület biztosan kap majd valamiféle támogatást – ezt legfelsőbb helyről már bejelentették – de ennek még a részleteit pontosan nem ismerjük. Az látható, hogy kivézettedőtt az a színházi réteg – s itt nem csak a magán-színházakra gondolok – akik eddig sem voltak túlságosan eleresztve anyagilag. Több mint száz feletti előadás-számok maradtak el sok helyen, s ezek jegybevételeivel ezek a színházak nyilván számoltak az éves költségvetésükben, ahonnan ez most nagyon fog hiányozni. Kérdéses, hogy az állam ezt milyen formában tudja majd – ha egyáltalán formában lesz rá – pótolni. Konkrétumot ezek tekintetében még nem hallott senki – ami részben érthető is, hisz nem tudjuk, az egészségügynek még milyen anyagi igényei lesznek a járvány elleni védekezéshez, s annak megállításához – de ennek ellenére a gazdasági szakemberek már várják valamilyen információval ezzel kapcsolatban.

Minden színháznak van egy éves költségvetése, de ebben nincs benne három-négy hónapra elegendő tartalék. A fizetéseket ki kell adniuk, a bérleti díjakat kell fizetniük, valami alap rezsiük akkor is van, ha áll a színház, ha mást nagyon nem is, a portát, biztonsági szolgálatot fent kell tartani. Ezek a kiadásai minimum megvannak, s ezek hónapokon keresztül nem is csökkennek. A színházak bevétele a jegyeladásokból és a szponzori és reklám pénzekből származik, de ebben az időben – mivel nincs előadás – nincs jegybevétel sem, illetve a közönségüknek nem tudnak reklámozni, így a reklámbevételektől is elesnek. Az is nyilvánvaló, hogy az addig reklámozó cégek is jobban meggondolják, hogy hova költsék a pénzüket, hiszen minden biztonnyal – bármely területen működnek is – ők is bajban lehetnek.

– Ön, mint magánember, hogyan éli meg a jelenlegi helyzetet?

– Én azért nagyrészt dolgozom itthon, bár nyilván nem teljes napokat, hiszen nyilván nincs annyi munkám, hogy kitöltse az egész napot. Az itthon töltött tíz nappól hármat-négyet töltöttem munkával. A projektvezetőim is egy-egy napot dolgoznak, így megegyeztünk abban, hogy mindezek elmúltával összesítjük, ki mennyit dolgozott s a kivett szabadságból jóváírjuk.

Tölgyesi Tibor

A színháznak élőnek kell maradnia

A színházak első között váltak az új koronavírus elleni védekezés áldozatává. Egyik napról a másikra értek véget a próbák, és álltak le az előre bejelentett műsortervek. A Veszprémi Petőfi Színházban még sincs csend, a munka más irányban halad tovább, biztosítva a dolgozók lelki egyensúlyát, és igyekeznek megtartani az élő kapcsolatot is a közönséggel.

A SírpiKNik című komédia utolsó próbáinak egyikén, március 11-én szerdán jelentették be, hogy veszélyhelyzet lép életbe Magyarországon, ami jelentősen érinti a színházak működését. Már csak kettő nap volt hátra a premierig, az alkotók hat hete vártak arra a pillanatra, hogy közönség előtt mutathassák be a darabot.

Mindenkit sokkolt a váratlan döntés, de tovább kellett lépni, rádásul minél előbb. – Előtört belőlem a mentálhigiénés vénám, és azon kezdtem el gondolkodni, miként lehet a munkatársak, társulati tagok lelkét olyan szintre hozni, hogy ne legyen annyira megterhelő ez a hatalmas változás – mondta el Kellerné Egresi Zsuzsanna, a Veszprémi Petőfi Színház igazgatóhelyettese.

Sok teátrum rövid idő alatt áttért a virtuális térbe, de a színház igazgatója és igazgatóhelyettese szerint a színháznak élőnek kell maradnia, és ezt igyekeznek addig fenntartani Veszprémben, amíg erre lehetőségük van. A bérletes közönség nagy része rádásul közelít a nyugdíjas korhoz, vagy éppen szépkorú, akik nehezebben ismerik ki magukat az

internet világában. – A színháznak gyógyító ereje van, ami az alkotónak és a befogadónak egyaránt jó érzés – vélekedett az igazgatóhelyettes, hozzátéve, egy-egy előadás egyben lelki egészséggondozás. Ezt igyekszik pótolni a “Maradj otthon, majd mi megyünk” kezdeményezés, aminek részeként a város több pontján rövid élő műsorral lépik meg a veszprémieket (első alkalommal március 21-én került erre sor). Minden alkalommal emberek százaai figyelték az ablakból, erkélyekről a műsort, az előadók pedig többször felhívták a figyelmet a legfontosabbra, mindenki maradjon otthon. – Könnyekig ható érzés volt, ahogy a hatalmas panelházakban tapsoltak a nézők és kiabálva köszönték meg a műsort, vagy amikor egészségügyi dolgozók hívtak fel minket, hogy töltsétek adtunk nekik és újult erővel indulnak dolgozni – emlékezett vissza Kellerné Egresi Zsuzsanna. A kijárási korlátozás alatt a szabályok nem teszik egyértelműen lehetővé ennek a programnak a folytatását, de a teátrum vezetői elszántak, hogy megoldást találjanak arra, hogy továbbra is veszprémiek ezreihez élőben eljusson a kultúra.

Az igazgatóhelyettes kijelentette, ha arra kényszerülnek, megteszik a határozott lépést az online tér világába. Most főleg beszélgető műsorokban gondolkodnak, kulisszatitkokat tárnának fel, ahogy az történt már több alkalommal a Petőfi Szalon alkalmával, amelynek minden egyes estjén egy-egy színházi szakmát mutattak be a nézőknek. Április 9-

én meg is történt az első Facebook-oldalukon közvetített beszélgetés, amely a jelenlegi veszélyhelyzetet elemezte a színház szemszögéből. Az ötletgazda, Kellerné Egresi Zsuzsanna vendége Oberfrank Pál, a teátrum igazgatója volt.

A beszélgetésen többek között elhangzott, a színház pandémiás tervet készített a fenntartó önkormányzat kérésére, illetve „pandémiás vezetési csoport” is alakult az igazgató vezetésével a zavartalan működés érdekében. Ezzel együtt néhány nap alatt összeállt az a csapat, amely eddig több mint ötezer maszkot gyártott. A néző most egy bezárt épületet lát, de a falak mögött folyamatos a munka. A maszkok készítése mellett van idő olyan karbantartásokra, kisebb felújításokra, amelyekre évad közben nincs mód.

A mostani helyzet lehetőséget ad arra, hogy online “játékokkal” vonják be a nézőket a színház életébe. A magyar kultúra napja alkalmából arra kérték a színházbarátokat, hogy egy Petőfi-verset elmondva egy versenyen vegyenek részt. Minden szavaltat felkerült a Veszprémi Petőfi Színház Facebook-oldalára, amelyen a társulat és a nézők egyaránt részt vettek.

A színház minden kapacitása felszabadult, de a varrógépeket nemcsak jelmezek készítésére lehet használni, hanem tökéletesek egészségügyi maszkok varrására is. – A Csolnoky Ferenc Kórháztól kaptunk egy mintadarabot, beszereztük a szükséges alapanyagot, így most

már naponta tizenhat-hús munkatársunk bevonásával – az egészségügyi előírásoknak megfelelően – készülnek a maszkok – mondta az igazgatóhelyettes. Először a fronton tartózkodóknak készítettek maszkokat, kórházi dolgozóknak, az idősgondozásban résztvevőknek, a Farkasgyepői Tüdőgyógyintézetnek, házi orvosoknak, fogászati ügyeletnek és a gyógyszeráraknak igyekeznek juttatni. A későbbiekben a szabad kapacitások függvényében (megfelelő alapanyag biztosítása után) másoknak is készülhetnek maszkok. Jelenleg Veszprém lakosságának készülnek a védőfelszerelésnek, mintegy 20 ezer maszk elkészítésére kapott megbízást a Veszprémi Petőfi Színház.

A dolgozók – akiknek hálás szívvel köszönjük a munkájukat – láthatóan élvezik az alkotást, a segítségnyújtást, együtt vannak, hasznos

dolgot végeznek, rádásul jótékony célra. Így mindannyian azt érezzük, hogy erős összefogással előbb térhet vissza a színház és a nézők igazi kapcsolata – jegyezte meg Kellerné Egresi Zsuzsanna.

A SírpiKNik című előadás bemutatója végül nem maradt el, de azon kizárólag a színház dolgozói vehettek részt, amolyan „zártkapus” főpróba keretén belül. Óriási, álló vastappsal zárult a produkció és valami furcsa, addig soha nem tapasztalt érzés lengte be a nézőteret, az össztartozás szinte kézzel fogható volt. Igazi TÁRSULAT ült a nézőtérén! A nagyon nehéz időszaknak – még akkor is, ha a közönség hiánya maróan fájdalmas is volt egyszerre – vannak pozitív hatásai is. A katarzis nem maradt el. És ennek a szokatlan, drámai veszélyhelyzetnek is megvan a maga sajátos megtisztító, lélekemelő ereje.

A Pécsi Balett sajtóhíre

Táncművészek home office-ban?

Karanténduetekkel és koronaszólókkal készül a Pécsi Balett a nyitásra

A Pécsi Balett társulata hamar áttért az otthoni munkavégzésre. Kovács Zsuzsanna balettmesternő vezetésével a táncművészek online végzik el a napi kötelező balettyakorlatot otthonukban, továbbá az ő ajánlása alapján, kortárs-modern tréningen is részt vesznek. Sokan követik Földi Béla óráit, akinek igazán hálás lehet most a hazai táncszakma. Ezen kívül jóga, pilates, képességfejlesztés, nyújtás, erősítés, relaxáció teszik változatossá az otthoni munkát a pécsi táncosok számára. Nap szinten kötelező a repertoár-ismétlés, a szerepeik áttekintése fejben, ill. videó

alpján. A munkát írásban és egy összevágott videófelvétellel dokumentálják hetente.

„Rendkívül fontos, hogy fizikailag és mentálisan is karbantartsák magukat táncművészeink és előadásaikra kész állapotban legyen társulatunk folyamatosan, hiszen bármikor újraindulhat az élet. Lényeges szempont továbbá a sérülés lehetőségének elkerülése is. Ezért napi kapcsolatban vagyunk egymással a közösségi médiában, telefonon és emailen. Senkinek sem könnyű ez a helyzet, annak pedig különösen nehéz, akinek a mozgás a hivatása, a lételeme.

Szerencsére mindenkinek sikerült kialakítani a napi rutint, sőt, jut idő extra feladatokra is. Próbáljuk a maximumot kihozni ebből a szituációból. Fegyelmeztettek vagyunk és pozitívak.” – nyilatkozta Vincze Balázs művészeti vezető

„Igen, táncművészeink ezt a különös karantén-helyzetet is fegyelmezetten, egyben kihívásként élik meg, melyből megpróbálnak inspirálódni. Már született egy karanténduett és készül a következő, – természetesen együtt élő párokról van szó, hiszen mi is betartjuk a kijárási korlátozást. A közösségi médiában folyamatos kapcsolatot tartunk közönségünkkel, ahol ezeket a karanténduetteket és majd a koronaszólókat közzéteszük. A szólók és a duettek élőben is előadásra kerülnek később, reményeink szerint szeptemberben a XIV. Pécsi Nemzetközi TáncTalálkozó előadásai előtt.

Koronaplót is indítottunk, továbbá előadásaink trailer-ét, ill. ideiglenesen teljes előadás-felvételeket is közzéteszünk; csatlakoztunk a #pecsikulturaliscsatorna kezdeményezéséhez. Közben a háttérben – sok más mellett – elmaradt mesebalettünket a Piroska és a farkast tartjuk rajtra készen. Nagyon várjuk már, hogy vége legyen. Hiányzik mindenkinek a színpad. – mondta el Uhrík Teodóra ügyvezető <https://youtu.be/MbEAGUrbFJI> Karanténduett 1 - Ujvári Katalin & Molnár Zsolt

Forrás: Pécsi Balett

Online jelentkezik a Fővárosi Nagycirkusz

Rendhagyó módon élő online adásokkal jelentkezik a Fővárosi Nagycirkusz a rednkívüli időkben. Az intézmény Facebook oldalán Cirkusz+ címmel élöznek rendszeresen, amelyben izgalmas interjúk, cirkuszpedagógiai feladványok, kulisszatitkok, nyereményjáték, cirkusztörténeti érdekességek és zsonglóroktatás várják a nézőket.

Tudósításunk akkor készült, mikor Maka Gyula műsorvezető társa a manézsban Pintér Tibor „Tenya”, a Nemzeti Lovas Színház igazgatója volt, aki az általa vezetett intézményről, a lovak- és a cirkuszművészet iránti szeretetéről mesélt a nézőknek,

majd szakkomentárral látta el az Ezüst Pierrót-díjas Alania Troupe látványos dzsigit próbáját.

Az adás a lovak köré épült, ezért a Magyar Cirkuszművészeti Múzeum muzeológusainak, Joó Emesének és Szonday Szendrának köszönhetően a témában több cirkusztörténeti érdekességet is megtudhattak a nézők.

Az online adásban a korábbiakhoz hasonlóan a nézők rendhagyó órán, tárlatvezetésen és különböző játékos vetélkedőkön is résztvehettek.

Cirkusz+ élő online közvetítéset a Nagycirkusz Facebook oldalán találják.

Hevesi Sándor Színház

Közösségi és társadalmi kötelezettség vállalás

Különböző, mégis sokszor hasonló, vagy megegyező módokon keressük a megoldásokat a foglalkoztatás területén színházainkban. Valószínűleg rendkívül nehéz hetek, hónapok állnak előttünk, olyan időszak ez, amikor mindennél fontosabb az összefogás!

Tudjuk, hogy a vírus terjedését rendkívül nehéz megfékezni, azt is jól tudjuk, hogy az arcvédő maszkok beszerzése nagyon nehéz.

Ezért az új koronavírus miatt kialakult járványügyi helyzetre való tekintettel a Hevesi Sándor Színház társadalmi felelősségvállalási ak-

cio keretében, olyan módon segít, hogy az Önkormányzat felhívására megkezdjük a járványügyi maszkok gyártását. A pandémiás helyzetben varrodáink most a jelmezgyártás helyett sorozatban gyártják a maszkokat, amiket majd az önkormányzat fog szétosztani az arra rászorulóknak.

A „Zalaegerszeg és az Ország is összefog” gondolat jegyében helyi cégek felajánlották arcvédő pajzsok önköltségen történő előállítását és szállítását. További lehetőségeink szerint, közösségi vállalás keretén belül, a Hevesi Sándor Színház kol-

legái ezek csomagolásában is részt vesznek.

A fenntartónkkal egyeztetve a helyi igényeknek megfelelően a segítségnyújtás részünkről közösségleg egyelőre ennyiben merül ki, de tudom, hogy a kollégáim személyes kapcsolataiban mindenki megteszi a tőle telhetőt, így a családok idős tagjait, valamint a rászorulókat megfelelő módon támogatja a kialakult helyzetben.

Mindenkinek óvatosságot, türelmet, kitartást és jó egészséget kívánok!

Dr. Beszenci Árpád
igazgató

Művészpár „karanténban”

Debrei Zsuzsanna és Bot Gábor

Lassan eltelt három hét, de minket még nem idegesít, hogy a másik túl hangosan pislog és az sem, hogy hányszor vesz levegőt.

Az első pillanattól kezdve megpróbáltuk a javunkra fordítani és értelmesen eltölteni a kényszerpihenőt. Nyárra terveztük a gyerek szoba festését, tapétázását, de amint kiderült, hogy nem dolgozhatunk hozzá is fogtunk. A kistarcsai házuk kertjében is volt elmaradásunk. Évek óta nem tudtuk időben, tavasszal rendbe tenni, mert az előadások miatt nem volt idő haza jönni. Most először nem utólag mentettük a menthetőt. Vannak hobbijaink amit csak hébe-hóba tudtunk csinálni. Én varrok Gábor zenét hallgat és ami nem mellékes végre együtt a család gyerekestől. Most már az online tanítás is szépen működik bár az első héten

a technika annyira feladta a leckét, hogy azt hittem a gyerek előbb megtanul folyamatosan káromkodni, mint bármilyen más. Eleinte mindent gyorsan akartunk csinálni egymást hajsoltuk, mire valamelyikőnk felnevetett: Hová kapkodunk? Nem ráérünk? Nehéz megszokni, hogy van időnk ami eddig soha nem volt, futottunk a dolgaink és az itthoni feladataink után.

Nagy tanulsága ennek a helyzetnek, hogy az eddigi életünk mennyire hajsolt volt. Ezen érdemes elgondolkozni és értelmesen kihasználni ezt az időt. Együtt lenni, egymásra figyelni, örülni neki amennyire lehet, mert ha bosszankodunk, akkor is így van.

Lejegyezte:
Debrei Zsuzsanna
Hevesi Sándor Színház

A zalaegerszegi Kvártélyház Szabadtéri Színház a veszélyhelyzet idején

A zalai szabadtéri teátrum a megváltozott körülmények között is készül a művészi feladataira.

Ezen kívül társadalmi felelősség vállalásban is számíthat rá a helyi közösség.

Az elmúlt időszakban a színház munkatársai a különböző szolgálatoknak gyártott egészségügyi pajzsok előkészítő és kivitelezési munkáiban vettek részt. Egy zalai high-tech cég és Zalaegerszeg város közös projektje ez.

Az elmúlt évek előadás részleteinek virtuális közzé-

tételével is próbáljuk az otthonaikba kényszerült korábbi és leendő nézőinket szórakoztatni, figyelmüket kicsit a bezártság monotonitásától elvonni. Ezzel is csatlakozunk a Magyar Teátrumi Társaság felhívásaihoz.

Minden rajongónkat arra kérünk, hogy addig, amíg a színházak és más közösségi terek nem látogathatók Maradjanak otthonaikban!

Tompa Gábor
igazgató

Bölcső-Díjat kapott az egri társulat

A Nagycsaládosok Országos Egyesülete Elnöksége márciusi ülésén úgy határozott, hogy a családok és az egyesület érdekében végzett tevékenységéért a Gárdonyi Géza Színházat a Bölcső-Díj Bronz fokozatában részesíti, hiszen a színház számos az egész családnak szóló előadással és bérletkonstrukcióval várja nézőit – az elismerésről Kardosné Gyurkó Katalin, a NOE elnöke értesítette Blaskó Balázs igazgatót.

Mint mondta, eddig a társulat fele csatlakozott már a kezdeményezéshez, köztük sokan olyanok is, akik nem színészként dolgoznak a színházban. Hozzátette, hogy élénk az érdeklődés a nézők részéről is.

Verselésre buzdítja közönségét a Veszprémi Petőfi Színház

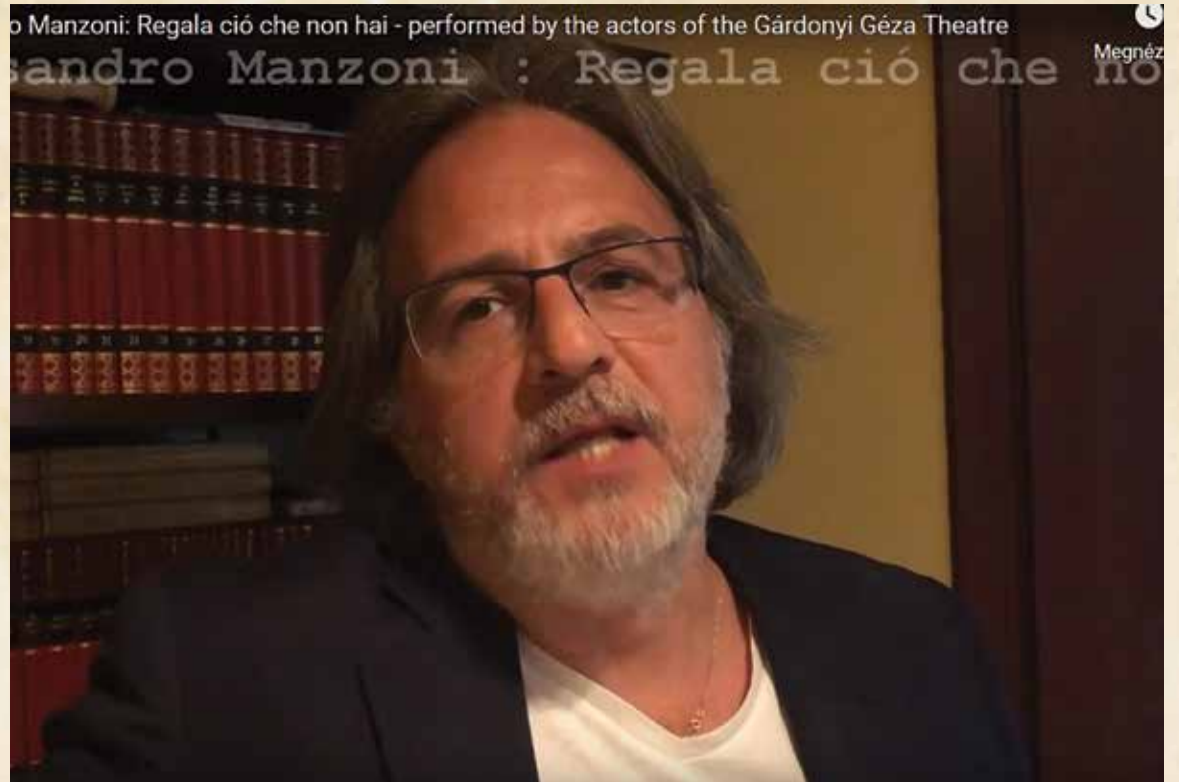
Petőfi-verseket mondanak fel mobiltelefonjukra a Veszprémi Petőfi Színház társulatának tagjai és erre buzdítják közönségüket is, a legjobban sikerült előadásokat díjazza.

Kellerné Egresi Zsuzsanna a teátrum igazgatóhelyettese elmondta, hogy előadások híján a színház életben tartása a szervezők célja ezzel a kezdeményezéssel a közeledő költészet napja jegyében.

Mint mondta, eddig a társulat fele csatlakozott már a kezdeményezéshez, köztük sokan olyanok is, akik nem színészként dolgoznak a színházban. Hozzátette, hogy élénk az érdeklődés a nézők részéről is.

A szavazatokat a színház Facebook-oldalán is közléteszik, a legjobban sikerült előadásokat pedig az oldal látogatóinak szavazata alapján díjazza.

MTI

Olaszul üzennek az egri művészek

A napokban megjelent egy videó a Facebookon, amelyben a Castello Errante amatőr színtársulat tagjai Remenyik Sándor Egyszer talán majd mégis vége lesz... című versét mondják el magyarul. Remenyik gondolatai a nagy háború szenvedéseiről és a háború utáni reményekről szólnak, ám sorai a mai súlyos világjárvány idején is hihetetlenül érvényesek. A verset Szilágyi Zoltán fordította le, s azóta bejárta a világot az olasz színészek üzenete.

Erre válaszolt az egri Gárdonyi Géza Színház társulata: olaszul mondják el Alessandro Manzoni: Regala ciò che non hai (Ajándékozd oda azt, ami neked sincs) című versét, amelynek tartalmát a színház egyik művésze, Nagy Barbara fordította le.

Táncművészünk, Martina Tizzi ajánlása alapján Babócsai Réka, Baranyi Péter, Csathó Norbert, Dér Gabriella Tünde, Kardos Kristóf, Kós Mátyás, Nagy Adrienn, Nagy András, Nagy Barbara, Nagy Fruzsina Lilla, Nagy Szilvia, Radvánszki

Szabolcs, Rácz János, Tóth Levente, Török Tamás mondja el a verset. A videót Köles Rita vágta.

A társulat üzenete: Nagyon nagy örömmel és hálával fogadtuk a Remenyik Sándor verset, amit nekünk magyaroknak küldtetek ebben a nehéz időszakban. Szeretnénk viszonzni ezt a gyönyörű gesztust, reméljük, hogy videónk nektek is annyi erőt ad, amennyit mi kaptunk tőletek! Együtt sikerülni fog!

Szeretettel:

a Gárdonyi Géza Színház társulata

A cirkuszosok is kampányt indítottak az otthon maradásért

Elindították az Acrobats Home Office Challenge nevű akciót a Fővárosi Nagycirkusz művészei és dolgozói annak érdekében, hogy mindenki maradjon otthon. Az első videók nagy sikert arattak, a kezdeményezéshez már száznál is több művész csatlakozott – közölte az intézmény az MTI-vel.

Mint írták, először felkérték néhány artistaművészt, akrobatát, légtáncost és zsonglőrt, hogy az otthonukban készített rövid videón mutassák meg, hogyan gyakorolnak otthon, hogyan alakítják ki otthonukban vagy lakókocsijuk szűk terében a mindennapi elengedhetetlen

gyakorláshoz és edzésekhez szükséges feltételeket.

"Az első videók nagy sikert arattak, a továbbított kihívásoknak köszönhetően már a világ minden táján készülnek videók és folytatódik a challenge, egyre több kulisszatitok vagy humoros jelenet kerül fel a különböző közösségi oldalakra, arra biztatva egymást és a közönséget, hogy saját és szerettei egészsége érdekében mindenki maradjon otthonában és ne keseredjen el, hanem találja fel magát, ahogy a cirkuszművészek is" - olvasható a közleményben.

A Fővárosi Nagycirkusz által elindított kihíváshoz már száznál is több artista- és előadóművész csatlakozott, köztük olyan neves alkotók, mint a Tim Burton 2019-es Dumbo című filmjének cirkuszi jeleneteit rendező Kristóf Krisztián gentleman zsonglőr, az orosz Malhaz Annajev vagy Nagy Lajos Nereus zsonglőrök.

A közlemény szerint számos artista mellett táncosok, táncművé-

szek, színészek, énekesek és zenészek is jelezték, hogy szívesen csinálnának és megosztanának hasonló videókat, felhívva közönségük és rajongóik figyelmét a járvány elleni védekezés néhány alapvető módjára: arra kérnek mindenkit, "hogy tartásuk be szigorúan a rendelkezéseket, vigyázzanak egymásra, maradjanak otthon és ne felejtsek el, hogy a krízis nem tart örökké, és amikor véget ér, úgy lesz gazdagabb a világunk, ha minél kevesebb áldozatot szedett a koronavírus".

A cirkuszművészek által kezdeményezett kihíváshoz bármelyik előadó- vagy alkotóművészeti ág tagjai csatlakozhatnak, az elindítók csak annyit kérnek, hogy a posztolt és megosztott videók alatt használják az alábbi hashtageket:

#stayhome #acrobatshomeoffice #acrobatshomeofficechallenge #artistshomeoffice

#artistshomeofficechallenge
#dancershomeoffice
#dancershomeofficechallenge
#actorshomeoffice
#actorshomeofficechallenge
#musicianshomeoffice
#musicianshomeofficechallenge.

A videók a Fővárosi Nagycirkusz Facebook oldalán érhetők el.

Impresszum:

Magyar Teátrum – színházi magazin – megjelenik: július és augusztus kivételével havonta – 2009-ben alapította a Magyar Teátrumi Társaság Egyesület, 1053 Budapest, Királyi Pál u. 18. Telefon: 06 (20) 500-2714; alapító főszerkesztő: **Fekete Péter** – Kiadja a Magyar Teátrum Közhasznú Nonprofit Kft., felelős kiadó a Kft. ügyvezetője – Szerkesztőség: 5600 Békéscsaba, Andrassy út 1-3., – Örökös felelős szerkesztő: **Józsa Mihály** – Szerkesztő: **Kovács Attila** – Korrektor: **Nyerges Tünde** – Magyar Teátrum Online: www.magyarateatrum.hu, online szerkesztés: **Aradszki Zoltán** – Olvasói e-mail: level@magyarateatrum.hu, előfizetés-megrendelés e-mail: rendel@magyarateatrum.hu – Terjeszti a kiadó, a Lapker Zrt. és Magyar Posta Zrt., terjesztéssel kapcsolatos e-mail: terjesztes@magyarateatrum.hu – Grafika: **Lengyel Tibor**, LogoDepo Kft., Tel.: 06 (94) 511-350, e-mail: design@logodepo.hu, DTP: **Peidl Péter** – Nyomtatás: Mediaworks Hungary ZRT., 9021 Győr, Újlak u. 4/a., Vezérgazgató: **Szabó Ferenc** – Nyomdaüzem: 6729 Szeged, Szabadkai út 20. – ISSN 2061-1501

